

HIRADÓ

MAGYAR
HADIROKANT,
HADIFOGOLY

HADIFOGLYOK, HADIROKANTAK ÉS HADIGONDOZOTTAK ÉRDEKEIÉRT KÜZDŐ HIRLAP

A 30. HADIFOGOLYSZÁLLÍTMÁNY megérkezett Máramarosszigetre

Betűrendes hivatalos névsor a 4., 6., 8. oldalon

Megalakult az első
VHBSz rohambrigád

Nagy képes beszámoló
az MHSz kongresszusáról

Milyen okmányokat kapnak illetékmentesen a volt hadifoglyok?

Mi is állást foglalunk

Ma a világsajtó vezető helyen foglalkozik a jugoszláviai eseményekkel. Talán nincs a világon egyetlen állam, politikai párt, vagy szervezet, mely ne foglalna állást, így vagy úgy, ebben a kérdésben. A jugoszláv-ügy túlnó háttérkon; nemzetközi kérdéssé lett. Jugoszlávia szilárd bástyája volt a demokrácia táborának, s most vezetői a bástya megengedésére vettek irányt. Ezért kapcsolódik bele a jugoszláv kérdés abba a harcba, melyet a demokratikus tábor a nemzetközi imperializmus háború és béke kérdésében vív. Senki számára sem lényegtelen ez a kérdés, különösen a mi számunkra, volt hadifoglyok számára nem. Az imperialista tábor háborúra uszít. És a jugoszláv vezetők hibás politikája hátráltatja a demokratikus tábor békéért folytatott küzdelmét, — ha országuk szekerét eltávolítják a Szovjetuniótól, a népi demokráciától és szembekerülnek vele; lehetőséget adnak a nemzetközi nagytőkének arra, hogy Jugoszláviát esetleg saját érdekében felhasználhassa.

Százmilliók érezték a háború borzalmait, — mi, volt frontkatonák és hadifoglyok kiváltképp. Soha nem töröltetők ki emlékeink fekete lapjáról családunk, nemzetünk pusztulásának, bajtársaink elvesztésének percei. Mi e borzalmakból tapasztalatot vontunk le és megválaszoljuk a kérdéseket. Miért volt mindez? Kiknek az érdekében és kiknek az életével, vérével spekuláltak idegen érdekekért a Horthy rendszer országpusztító urai? A magyar nép életével, akik közül valók vagyunk mi is, volt hadifoglyok. Gondolhatnánk mi másképp vissza ezekre az időkre, mint életünk elvesztett idejére, ha nem hasznosítanók azt a tapasztalatot, melyet a Szovjetunióban, hadifogságban szereztünk.

Es kérdezzük tovább. Kik felelősek a borzalmakért? Kik azok, akik a tapasztalatokkal felvértezett volt hadifoglyoknak legádázabb ellenségei, ha nem a háborús gyujtogatók. Mi megtanultuk nyitott szemmel nézni a világot. Könyörtelen harcot indítottunk tehát a szenvedés és pusztulás vámszedői, az imperialisták ellen, akik háborút gyujtogatnának. Ezt a harcot álljuk és csak akkor hagyjuk abba, amikor már nem lesznek többé háborús uszítók.

Ez a harc kemény kiállást kíván. A jugoszláviai események újabb fellátható jelként állnak elénk. Nem elegendő tehát babérajainkon ülni, tudomásul venni a Szovjetunióban szerzett antifasiszta tapasztalatokat, vagy álmélkodva szemlélni a magyar népi demokrácia csodával határos újjáépítési sikereit. A mi törekvésünk világos és nyílt: nem akarunk többé imperialista háborút! De mindenfajta ilyen törekvés eleve eredménytelenségre volna kárthatva, ha csak negatív értelemben viszonylanánk a kérdéshez, ha csak a „nemakarás” álláspontjára helyezkednénk. Többre van szükségünk! A Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetségének tovább kell fejlesztenie tagjainak a háborúban és a hadifogságban szerzett tapasztalatait. Az a széleskörű oktatási és kultúrunka, mely ujjonnan megindult Szövetségünkben, kell, hogy gyakorlati állásfoglalásuk legyen a jugoszláv kérdésben. Tőlünk, volt hadifoglyoktól, akik saját szemünkkel látták a világbeke legerősebb bástyájának, a Szovjetunióknak küzdelmét, kizsákmányolás nélküli társadalmának felvirágoztatására és a világszabadság megőrzésére, joggal vár sokat népi demokráciánk. Meg kell felelnünk a várakozásnak, nem lehetünk érdemtelenek erre a bizalomra. Fel kell használnunk tudásunkat az országépítő magyar dolgozók érdekében.

Minden egyes volt hadifoglyó öntudatos kötelességvé kell hogy tegye Bajtársi Szövetségünk támogatását, oktatásunk minél szélesebb tömegekhez való eljuttatását, a magyar népi kultúra elmélyítését. Csak egészséges, szellemileg jól képzett tömegek képesek öntudatos harcosává válni a világbeke táborának.

Mi, a Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetségébe tömörültek ezt tudjuk és vállaljuk. Biztosak vagyunk abban, hogy ez a munka eredményesen fog végződni és annak gyümölcsét a magyar dolgozók számára fogjuk szüretelni.

A Horthy reakció fegyvert adott kezünkbe a pusztításra, — a népi demokrácia építő szerszámot az építésre. Mi ezzel a szerszámmal kezünkben emelt fővel állunk be a termelési frontba, erősítve hazánkat, hogy egyesült erővel képesek legyünk megvédeni szabad-

A kongresszus tanulságai

Irta: Koós Zoltán

Kongresszusunk után bizvást megállapíthatjuk, hogy de-
rekas, jó munkát végez-
tünk, bátran állhatunk ki minden bírálatot. Elvégeztük azt a munkát, amit tőlünk az adott körülmények között bajtársaink és az ország közvéleménye elvárhattak. Mindezt nagy általánosságban így leszögezhetjük és ebben úgyszólván mindenki egyetért velünk. Mégis tekintsük át a júniusvégi — egyes kongresszusi küldöttek által történelminek nevezett — nagy napok cseményeit.

követte, ez az ünnepélyes jelenet csak betetőzője volt annak a komolyságnak, amely végigkísérte a kétnapos tanácskozást.

Nem is lehetett ez másként. Hiszen annak a közel félezer küldöttnek, aki ott jelen volt, szinte kivétel nélkül állandóan és minden idegszálával éreznie kellett a felelősséget, melyet megbízói iránt viselt. Tudták és annak megfelelően viselkedtek: minden küldött ezernél több bajtársa sorsát tartja kezében, ennyinek tartozik felelősséggel. Magatartásukon, viselke-

lőak voltak. A vita során minden lényeges kérdés kellő megvilágításba került úgy, hogy a hadigondozottak véleménye ez alkalommal valóban szabadon kifejeződhetett. Természetesen ez a segítségemlének is beillő, kétnapos tanácskozás nem egy olyan új, értékes bajtársat ismertetett meg a magyar hadigondozottak táborával, akiknek munkája még igen sok jó szolgálatot tehet a közönségnek.

Ha a Kongresszus pozitív eredményeit vizsgáljuk, feltétlenül meg kell emlékeznünk arról a határozott és egyben mérsékelt hangú, de ugyanakkor a magyar hadigondozottak minden időszerű problémáját felelő határozati javaslatról, melyet olyan nagy lelkesedéssel és egyhangúan fogadtak el a küldöttek. Bebizonyítottuk ezzel a világnak, hogy nem vagyunk hajlandók túlzó követeléseket támasztó demagógok után menni, azonban jogos követeléseinkért mindig harcosan kiállunk.

Nem lehet Kongresszusunk jelentőségét méltatni anélkül, hogy meg ne emlékezzünk arról a hatalmas érdeklődésről, mellyel megmozdulásunkat az ország egész közvéleménye és a hivatalos körök is kísérték. Visszatükröződik ez abból a körképéből, amit a megjelentekről lehetett volna készíteni, akik között a köztársasági elnök, a kormány, a demokratikus pártok, a honvédség és minden jelentős társadalmi egyesület megbízottjai képviselve voltak. Látható ez abból a sajtóvisszhangból is, mely Kongresszusunkat kísérte kivétel nélkül minden demokratikus lapban. És ennek értékéből mit sem von le az a tény, hogy egy-két, a klerikális reakció befolyása alatt álló lap hallgatással tüntetett a magyar hadigondozottak nagygyűléséről. (Ők tudják, miért tettek, mi is fogjuk tudni, miként és mikor adjuk meg rá a választ.) Ez a hatalmas érdeklődés természetesen csak egyenes-következménye volt annak a hatalmas felvilágosító munkának, melyet annak érdekében végeztünk, hogy az

(Folytatása a 2. oldalon.)

ELJEN A DEMOKRATIKUS MAGYAR HADIGONDOZOTTAK I. KONGRESSZUSA! — hirdeti a feirat az elnöki emelvény felett.

A demokratikus magyar hadigondozottak parlamentje olyan külsőségek között ülésezett, amit ez a hatalmas tábor joggal el is várhatott. A főváros legszebb szakszervezeti színházának, a VASAS színháznak díszterme ez alkalommal még külön ünnepi díszbe öltözött, falai meglepődetten nézhettek az odasereglett hadigondozottakra. Méltóságjeljes, az esemény jelentőségével igenis arányos volt az az ünnepélyesség, mely a Kongresszust jellemezte megnyitásától kezdve egészen a befejeződésig. És az a pillanat, amikor az elnöklő bajtárs kihirdette az MHSz megalakulását és amikor a viharos tapsot a küldöttek szívéből jövő magyar Himnusz

désükön észrevehető volt: ezek a bajtársak tudják, mit jelent ez nekik bizalmából megválasztott küldötteként résztvenni ilyen sorsdöntő tanácskozáson.

És a tanácskozáson ez a tény kitörülhetetlenül rá is nyomta bélyegét. A Kongresszus figyelemmel, lelkesen, de ugyanakkor bíráló érdeklődéssel hallgatta meg a felszólalásokat, a szíve szerinti gondolatokat tapssal, éljenzéssel jutalmazta és azt a nem gyakori érzést, ha a beszélő kijelentéseit nem helyeselte, szintén megfelelő módon juttatta kifejezésre. A küldöttek felszólalásai magasszínűek, értékesek és tárgyhozszó-

ságunkat, biztosíthatjuk békénket és a demokratikus hőseink vérevel kiharcolt dolgozók Magyarországot.

Ha ezt így végrehajtjuk, akkor elmondhatjuk, hogy a béke és háború kérdésében, a béke frontján egy lépést tettünk előre, a mai

jugoszláv eseményhez helyes irányban viszonylottunk és hogy a demokratikus szervek között mi is állástfoglalunk. M. K.

Tervszerű munkával visszük előre a hadigondozottak ügyét

Papp Sándor bajtárs felszólalása az MHSz kongresszusán

A Magyar Hadigondozottak Szövetsége szervezésében nagy munkát végzett Papp Sándor bajtárs, Kongresszusi felszólalásában, melyet alább ismertettünk, felvázolta a szervezés terén eddig végzett munkát és utat mutatott a jövőre.

Metékesek és a közvélemény figyelmét bármi módon, de rátereljük a mi ügyünkre. Hogy nem hiába dolgoztunk, azt a most elmondottak bőven bizonyítják!

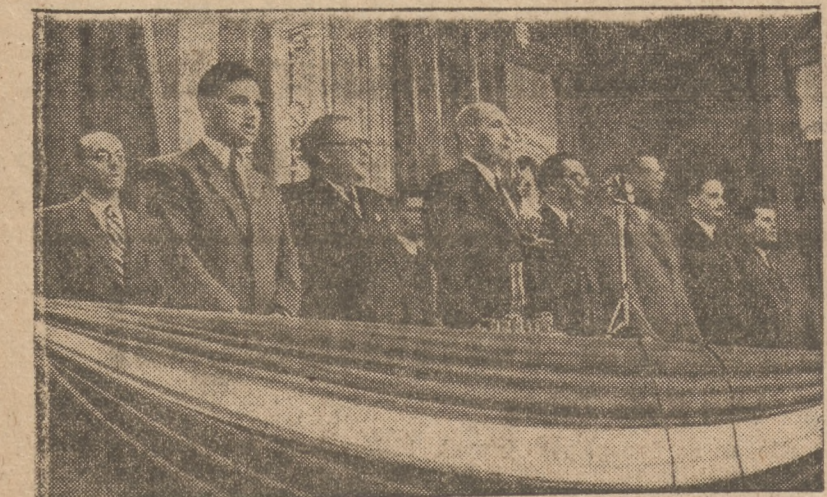
Megnéztük a dolog szebbik részét, a naposabb oldalát, nézzük meg az árnyékosat is. Nyilván nem csak pozitív eredményeket mutat a Kongresszus, de negatívumokat is találni kellett.

Mint legfontosabb bizonyosságot, azt kellett tapasztalunk, hogy még a küldöttek között, tehát a legfejlettebb és megyéjükben vezető szerepet játszó bajtársaink között is nem egy olyan akad, aki nem ismeri a hadigondozással kapcsolatos szabályokat, nem ismeri a lehetőségeket. Ez derül ki abból, szerencsére nem gyakori megnyilatkozásból, mely olyan hadigondozott követelések teljesítését sürgette, amely követelés ma már nem követelés, hanem mindannyiunk előtt álló nyitott lehetőség.

Hiányossága volt még a Kongresszusnak — és ezt kár volna elhallgatni —, hogy a legfontosabb előkészítés mellett is a küldöttek nem az összes, nem minden hadigondozottat, hanem csak azokat képviselték, akik már eddig is valamilyen kapcsolatban voltak a hadigondozottak mozgalmával. Végül, de nem utolsó sor-

lelkes munkával vigyük véghez és úgy, hogy eközben kiválasztódjék az a réteg, melyből az öszre és tényleg tervezett választásoknál könnyű legyen kiválasztani a legodaválóbb, a legrátermettebb, a legmegbízhatóbb helyi vezetőket.

Látható eddigi működésünk-
li erő háramlott a magyar hadigondozottakra abból a tényből, hogy központunk és vele együtt az egész magyar hadigondozott tábor kereste a népi demokráciával való szoros együttműködés lehetőségét. Látható ennek a törekvésnek sikere és az elért újabb kedvezmények által való elismerése. Feladatunk tehát az, hogy amit országos viszonylatban kitűnt eredménytel megettünk a szövetség és a kormányzat között, ugyanazt megtegyük országos és helyi viszonylatban a szövetség és az egyes társadalmi és népi szervek között is. Ki kell építenünk az MHSz központjának kapcsolatait és elmélyíteni azokat a FÉKOSZ-tól, a Szakszervezetektől kezdve az MNDSZ-en át a Vöröskeresztig és útközben nem szabad egyetlen hasonló szervezetről sem megfeledkeznünk. Ápolnunk és tovább kell építenünk, a kölcsönösség egészséges alapjaira kell helyezni minden ilyen meglévő kapcsolatunkat, mert ebből

A Himnusz elénekléseivel nyílt meg a Kongresszus. Képünk az előnökség tagjait ábrázolja.

Balról jobbra: Sebes Árpád, Koós Zoltán főtitkár, Szakasits Árpád miniszterelnökhelyettes, az MHSz díszelnöke, Korányi Géza, dr. Ujhelyi Szilárd államtitkár, dr. Münnich Ferenc r. altábornagy, az MHSz elnöke, dr. Szász László miniszteri biztos és Boros Imre.

ban, hiányossága volt a Kongresszusnak, hogy a küldöttek részéről semmi, vagy alig egy-két olyan gondolatot vetettek fel, amelyet újnak, vagy lentről jövő kezdeményezésnek lehetne tekinteni.

Az eddig elmondottaknak csak akkor lesz haszna a mi mozgalmunk javára, ha azok alapján levonjuk a helyes következtetéseket és megállapítjuk, mik a helyesen meghatározott legközelebbi teendők.

Az eddig végzett jó munka eredményei feltétlenül arra kell, hogy késztessek valamennyiünket, hogy a megkezdett utat tovább folytassuk. Az eredményeink minden biztatást megadnak a további szívós, kitartó és célrator munkára. Először is legfontosabb feladatunk tehát, hogy ne engedjük ellankadni a mozgalmat, hogy állandóan ébrenartsunk erőnk jelentő aktív bajtársainkat. Tovább kell tehát szerveznünk szövetségünket, most már a megyei szervezeteken túl a járási, illetve a helyi csoportokat kell kiépítenünk, megerősítenünk. Vezetők beállításán, azok helyes irányításán kívül minél több bajtársunknak a Szövetséghez való kapcsolását kell elérnünk. A most következő, a Szövetség életében aránylag csendes hónapokban rá kell mennünk a tagok széleskörű be szervezésére. Az új és régi tagokat egyaránt el kell látnunk előbb a felvételi kérelmek kiállítására, azután az új, most már MHSz tagsági igazolvánnyal, az új jelvényekkel. Mindezt a helyi adottságok szerint csendben vagy ünnepélyes keretek között úgy, ahogyan a helyzet megkívánja, de mindenütt a leghatékonyabb bajtársi

csak előny származhat ránk. De ugyanúgy helyi viszonylatban a megyei, a városi és községi vezetőink — ha kell a központ példájára hivatkozva — keressék és találják meg a Nemzeti Bizottsággal, a helyi közigazgatással, az említett szövetségek és egyesületekkel való szoros együttműködéshez vezető utat. Dolgozzanak ezek együtt és ne riadjanak vissza a nehézségektől, a netáni visszautasításoktól, szívósan dolgozzanak ezen, mert ez a bajtársi munka feltétlenül meghozza a maga nagyon is értékes gyümölcseit.

Ez persze azt kívánja, hogy közben sok-sok ügyrevezett apró munkával építsük szervezeteinket, szaporítsuk az MHSz tagjainak, híveinek számát. Sok-sok apró tétlából áldozatos munkával lehet csak a legnagyobbat is felépíteni. És építeni csak az képes, aki látja a célokat, aki ismeri a terveket. Ehhez tudás kell! Tanuljunk tehát, mert kivétel nélkül szükségünk van erre, ha jól akarunk magunk és bajtársaink érdekében dolgozni. Ismerkedjünk a meg a társadalmi kérdésekkel, legyünk otthonosakká a közösségi ügyek irányításának tudományában és természetesen ismerjük meg igen jól a hadigondozottakra vonatkozó összes szabályokat, ismerjük meg pontosan azokat a feltételeket, melyek között szervezeteinket vezetni kell.

Ez a következő lépés vonhatók le a mi gyönyörűen sikerült első Kongresszusunkból, ezek a teendők várnak azokra a bajtársakra, akik szerepet vagy különösen vezető szerepet akarnak játszani a mi szervezetünkben. Sok munkát, sok lemondást és még több szívós kitartást igényel mindez. De köszönetünkkel tartozunk ezzel a Kongresszus minden résztvevőjének és tegyük hozzá, önmagunknak is jövőnk érdekében. Tehát elmondhatjuk mi is: pihenni ma még nincs idő!

Tisztelet Kongresszus!

Bajtársak, Bajtársnők!

Engedjék meg, hogy az ideiglenes szervező bizottság megbízásából szövetségünk szervezési kérdéseiről beszéljek, valamint ismeressem az ezen a téren ránk váró feladatokat.

Az eddig elhangzott beszédek és hozzászólások mindenki előtt napnál világosabban mutatják a bekövetkező nagy változásokat. De ezeket a változásokat nagyvonalakban lehet elmondani, lehet érzékeltetni, valamint a jövő feladatait is meg lehet határozni, tehát perspektívát lehet adni, azonban emellett a legdöntőbb kérdés mellett mindig szemünk előtt kell lenni annak a másik nem kevésbé döntő kérdésnek, hogy a változások csak komoly munkával lehetnek elérni és a meghatározott feladatok még sokkal több munkát kívánó, jobb szervezettel tudjuk elérni.

Levonjuk a múlt hibáinak következményeit...

A mai napon kongresszusunk olyan határhöz érkezett el, mely határidő a hadigondozottak életében döntő fontosságú. Döntő fontosságú azért, mert amellyel, hogy sikerült a hadigondozottak első demokratikus kongresszusát összehívni, ezt megelőzően sikerült a hadigondozottak régi, nem a bajtársakért dolgozó vezetőket eltávolítani sikerült már csíráiban az új szövetség szervezeti felépíteni. Tehát, amikor kongresszusunk joggal hivatkozva megbízóira, a magyar hadigondozottak összességére, felelőségének teljes tudatában megárgyalja az aktuális kérdéseket, megszabja munkánk irányát, akkor a szervezési kérdések fontosságát aláhúzza, elsősorban az elmúlt idők tanulságait kell, hogy figyelembe vegye.

Amit a régi HONSZ-ról politikailag el lehetett és el kell mondani, azt a bajtársak előtt már a felszólalók elmondták. Ezeknek a politikai célkitűzéseknek veicjárója volt a HONSZ-ot jellemző szervezeti felépítés. Amikéni a HONSZ politikai célkitűzése az volt, hogy ráépítve a tömegekre, azokat megfossa cselekedeteik szabad lehetőségétől, ugyanúgy a HONSZ szervezeti felépítése olyan volt, hogy ezeket a célkitűzéseket végre lehessen hajtani. Tehát a tömegek teljes szervezetlensége, a politikálás jogaitól való eltiltása, az új vezetők és jó vezetők érvényesüléstől való elütése és ezzel párhuzamosan a korrupciós, népellenes, a tökérsztyál érdekeit szolgáló vezetés biztosítása: ez jellemezte a HONSZ-ot.

...és demokratikus szövetséget építünk

A miniszteri biztos kinevezése után döntően megváltozott a helyzet. A régi vezetők eltávolítása mellett a hadigondozottak kívánságainak megfelelően demokratikus szövetséget alkotunk. Ez a szövetség alapvető változásokat hajtja végre, nemcsak a hadigondozottak politikai átnevelése terén, a hadigondozás új irányának megszabása terén, hanem az ezeket a feladatokat végrehajtó új szövetség felépítése terén is.

A legdöntőbb változás az hogy a rangkországban szenvedő magatehetetlen és sokszor népellenes vezetők helyett megalkottuk a gyorsan mozgó új szervezetet, az egész ország területére kiterjedő titkári hálózatot.

Mi ennek a titkári hálózatnak a lényege? Az, hogy lehetőséget ad egy ilyen szervezeti felépítés a karitatív munkáról való áttérésről a tényleges, a bajtársakért való munkára. Az új szövetség felépítése lényegileg abban különbözik a régitől, hogy a titkárok hálózata szorosan együttműködve és a demokratikus felfogásnak megfelelően, a központosítás elvének megfelelően, tervszerű munkával viszi előre a hadigondozottak megsegítésének ügyét.

Egybehangoljuk munkatervünket

Hogy ez mennyire így van, azt a miniszteri biztos kinevezése óta eltelt idő munkája bizonyítja. Az újonnan kinevezett ötös bizottságok mellé kinevezett titkárok elkezdtek működésüket és első ténykedésük az volt, hogy munkatervet dolgoztak ki.

Ez a munkaterv a központi munkatervéhez volt rendszerint alkalmazva és végeredményben ezeket az elveket hajtotta végre gyakorlatilag: aktivizálni a hadigondozottak összességét saját problémáik végett.

A titkárok elsőrendű érdeme, hogy az elmúlt három hónap alatt ebben a kérdésben döntő eredményt értek el. Ennek fényes bizonyítéka az a hatalmas gárda is, mely ma akárvan dolgozik a szövetség különböző szervezeteiben. Létrehoztuk a nevelő, sajtóterjesztő, munkabahelyező, rendezőgárdista szervezeteinket.

Ugyanakkor létrehoztuk a hetenkénti csoportnapokat, melyeken keresztül a hadigondozottak összes problémáit megvitatásra kerülnek.

Engedjék meg, hogy itt a mandátumvizsgáló bizottság jelentésére támaszkodva, de azt kiegészítve, néhány számadatot közöljek ezekről a csoportnapokról és gyűlelésekről.

Megmozgattuk a hadigondozottak tízezreit

Az elmúlt három hónapban mintegy 1200 a központ által megrendezett nagygyűlés, konferenciát, közgyűlést tartottunk.

Ezeket az összejöveteleken a hadigondozottak sok tízezres tömege vett részt.

Ugyanekkor az időpontban a kisebb falusi csoportok spontán szervezték meg, irányítás nélküli gyűléseket.

Rendszeresítettük a megyetitkárok, nagybudapesti titkárok, a sajtótitkárok, a rendezőgárdisták értekezleteit és ezen szervezetek funkcióinak egybehangolását.

Ugyanekkor eredményeink is napról-napra nőttek, pontosan olyan arányban, mint amilyen arányban szervezetileg megerősödünk.

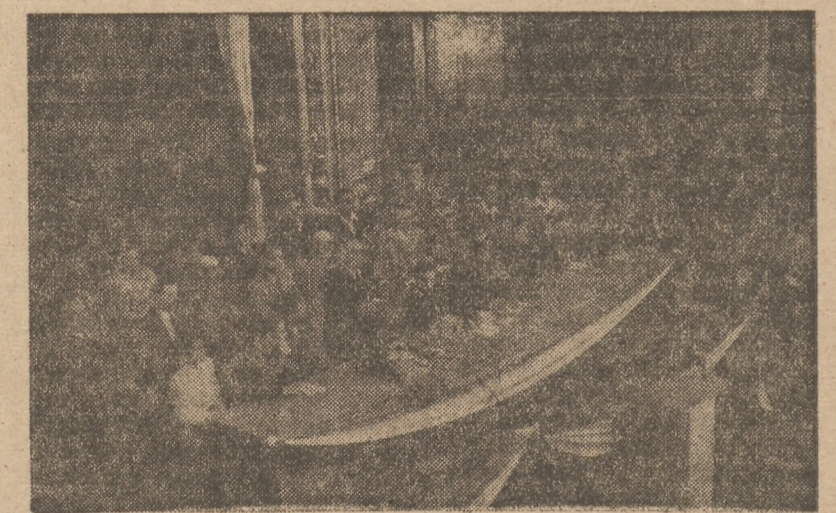
Természetesen voltak hibák is. Ezekből a hibákból, ezeknek a hibáknak korrigálásából kiindulva megszabhatjuk a kongresszus követő idők szervezési feladatait.

Az első kérdés, amit tisztán kell látni minden jelenlévő küldötnek, az az a tény, hogy az új vezetőség befolysa még nem terjed ki minden falusi csoportunkra. Vannak minden megyében olyan falusi csoportok, amelyek központunktól és megyei tit-

ragyon érzik meg azokat a változásokat, amelyek pedig bekövetkeztek. Az ilyen vezetők mellett ott találjuk a nem megfelelő vezetőket is vagy nekik nem megfelelő területen dolgozó bajtársakat is. Van olyan bajtársunk, aki nagyszerű szervező lenne és mégis adminisztrációs munkát végez, vagy megfordítva, stb., stb. De igen sokan vannak olyan bajtársak is, akik nem sokat beszélnek, de annál többet cselekszenek és a titkárainkban még sincsen bátorság, elégedő találatlanság arra, hogy különböző új és nehezebb feladatokra bizzanak ezekre a bajtársakra. Ezeknél az okoknál fogva nagy feladata a kongresszus résztvevőinek: szervezeteinkben építsék ki a személyi kérdésekkel foglalkozó titkárok hálózatát és ezek tervszerűen állítsanak be új munkára, új munkaterületekre megfelelő, eddig a bajtársakért nem dolgozókat. Ugyanakkor váltassák le, vagy helyezték megfelelő beosztásba azokat, akik munkájukat nem megfelelően végzik.

Legfontosabb feladatunk a munkabahelyezés

Amint hallották, a felszólalók nagy többsége kongresszusunk és egész hadigondozott mozgalomunk központi célkitűzésévé és feladatává a hadigondozottak munkabahelyezését jelölte meg. Ez a feladat nem egy napra szól, döntő jellemzője lesz hosszú évtizedekig taró munkánkunk. De ez a feladat nem is egyszerű. A bajtársaink és bajtársnőink munkabahelyezése sok összetett kérdésből áll, és pedig: a munkanélküliség csökkentése, a munkajármozgása, rokkantság, szakképzettség, szakmai képzettség, szakmai teljesítőképesség, fizikai teljesi öképeség szerint. Bajtársaink és bajtársnőink munkabahelyezésének lehetőségét megtalálni és úgy megtalálni, hogy hazánk fejlesztesse, a hároméves tervnek előkészítésébe feljelenül beilleszkedjen: a munkaerő gazdálkodást figyelembe véve. A képző tanfolyamok megindítása, falusi és városi szervezeteinknél. Szövetkezeti mozgalmunk teljes mértékű beállítása erre a célra. Munkahelyek kijelölése. És mindezeket felül az átképzés anyagi lehetőségeinek megteremtése.

Szakasits Árpád miniszterelnökhelyettes, az MHSz díszelnöke, a Köztársasági Elnök és a Magyar Dolgozók Pártja nevében üdvözlő a Kongresszust.

kárainktól függetlenül és az ő utasításainak figyelt hányva, végzik nem éppen hasznos munkájukat. Ezek a csoportok nagy kádra vannak hadigondozottainknak, veszélyeztetik az elért eredményeket. Eppen ezért az ittlevő küldöttek feladata az, hogy gyorsan lassanak hozzá a falusi titkárok hálózatának megerősítéséhez, az esetleg még nem felölt falusi vezetők leváltásához. Ez természetesen csak úgy történhet meg, ha megfelelő szerveink vannak, amelyek ezt végre tudják hajtani és amelyek a jövőben a faluval a kapcsolatot fenn tudják tartani. Eppen ezért erősítsük meg, fejlesszük ki a max.málisra járási csoportjainkat. Jelszavunk legyen az, hogy erős járási csoportokat, mert csak ezen jelszó valóságával nyílik lehetőség erős falusi csoportok létrehozására, ellenőrzésére és irányítására.

Még jobb vezetőket!

A másik döntő kérdés: az új vezetők állandó és megfelelő kiválasztása. Az általánosan ismert változás nem olyan teljes az új és megfelelő vezető kiválasztása terén, mint amilyen az nagy áborunk érdekében kívánatos volna. Még mindig akadunk olyan vezetőkre, akik nem a hadigondozottak érdekeit tartják szemük előtt, akik saját érdekeikben szeretnének erős tevékenységet kifejteni. Ez természetesen azt is jelenti, hogy a hadigondozottak az ilyen helyeken nem

A hadigondozottak a dolgozó társadalom tagjai

Amint a kongresszusunk résztvevőin végignézünk és azok szociális összetételét elemezzük, azt kell megállapítanunk, hogy ezen a téren is döntő változás állott be. Amíg a régi HONSZ-ban a töltünk osztrályidegen lelklismeretlen urak és katonatisztek voltak a vezető szerepet, addig kongresszusunk jelenlévői, a magyar hadigondozottak bizalmát élvező delegáltak, a dolgozó magyar társadalom képviselőiből állnak. Küldöttein között ott vannak a hadirokkant parasztek, a munkások, haladó értelmiségiek, kisiparosok, kiskereskedők. Ez a változás is mutatja, hogy az új szövetség, mely

Csak jólképzett vezetőkkel töltheti be hivatását a Magyar Hadigondozottak Szövetsége

— mondotta Gyenes Jánosné bajtársnő a kongresszuson

Gyenes Jánosné bajtársnő, az MHSz Tájékoztató Osztályának vezetője. A hadigondozottak körében ilyen természetű munkát nem végeztek. Gyenes bajtársnőt rövid idő alatt megismerte az ország hadigondozott társadalmát és kongresszusi beszámolóját feszült érdeklődéssel hallgatták.

Tisztelet Kongresszus!

Néhány szót szeretnék a hadigondozott tábor körében eddig lefolyt tájékoztató, vagy ahogy közismertül szólal mondják: propaganda munkájáról beszélni.

A propaganda szó jelentését a múltban nagyon lejáratták azok a fasiszta reakciós elemek, akik tömény hazugságaik hirdetésére, a lelkek mérgezésére használják fel a propaganda hatalmát. Mert a propaganda létezéséig komoly hatalom, amellyel jóra, vagy rosszra, gyilkolásra, vagy békés boldog jövő harcosává lehet formálni az embereket. Azt hiszem, ezek után kétségtelen bizonyítanom, hogy szervezet, párt, vagy mozgalom nem lehet meg propaganda nélkül. A propaganda a motorja, az élető eleme minden fajta mozgalomnak és a propaganda kell, hogy legyen az eszköz, amely a helyes útra tereli és mindnyájunk jobb jövője felé irányítja a szervezetben lévő összes rétegek figyelmét.

A HONSZ pot ri hintett a lömegek szemébe

Ha ilyen értelemben nézzük a propagandát, akkor azt láthatjuk, hogy a HONSZ-ban ilyesmi nem volt. A régi HONSZ-ban, Arvátfalvi idején, a propaganda a korszaknak megfelelő szellemű volt. Ugyanaz a lélek-mérgezés, ugyanaz a félrevezetés folyt, mint a Horthy hazugságyárosok többi vonalán. Potri hintettek a hadigondozottak szemébe, hogy ne vegyék észre saját érdekeiket, sőt el-lene forduljanak. Hősöknek, mártíroknak állították be őket, tetszetős hazafias szövegeket fúvoztak a füllükbe és aztán alamizsnával tömték be szájukat Újságjukban, a Hadirokkantak Lapjában, amely persze nem a hadirokkantak, hanem Arvát-

„Küzdésünk kellett, hogy a harza oltárán legelőbbet áldozó hősi tábor vezetője a 6-ik helyen felszólalhasson”.

Ilyesmiért „küzdöttek” ők. Most nézzük meg egy kicsit az „eredményeket”.

A Hadirokkantak Lapja XX. évfolyam 3-ik száma szerint „általános nagy örömet, meglepődést keltett a hadirokkantak körében” az a rendelkezés, amely megállapítja az ünnepélyes felállításnál és díszmenetnél, valamint megkoszorúzásoknál, felszólalásoknál a hadirokkantak és tüzharcosok egymásközötti sorrendjét, hogy a jövőben nem kívánatos surlódásoknak és nézeteltéréseknek elejét vegyék.

Arvátfalviék is részt vettek a háború előkészítésében

Ilyen rendelkezéseket „harcoltak ki” Arvátfalviék, akik csak létrának használták fel a hadigondozottakat, hogy váljukon minél magasabbra emelkedhessenek.

De a legnagyobb bűnük az volt, hogy az új háború előkészítéséhez magukat a hadigondozottakat használták fel propagandára. Az első háború szerencsétlen áldozatait díszlelként, dekorációként szerepeltették, hogy a vilézi egyenruhák, irrodenta felvonulások, revíziós tüntetések kulisszája mögött egy újabb, millió áldozatokat követelő háborúnak csináljanak kedvező hangulatot.

Ez a minden képeletet felülmúló aljasság és a hazugságnak fullasztó légköre jellemezte a régi HONSZ propagandáját, mely teljesen a Horthy-rendszer hitvány lakájává slányult. Nem csoda, ha kiábrándult tömegek magától a propaganda szótól is megundorodtak.

A felszabadulás utáni HONSZ-nak meg volt minden lehetősége, hogy végre helyesen értelmezett, a szó nemesebb értelmében vett propagandát csináljanak. De az akkori jobboldali szoc. dem. vezetőség képtelen volt erre. A régi fasiszta hangot folytatni mégsem lehetett, az új

bírtak, jogos bizalmatlansággal figyelték a Honsz reakciós tevékenységét. Nem lehet csodálkozni azon, hogy ezzel a demokrácia-ellen uszító társasággal nem voltak hajlandók tárgyalni, még hadigondozott ügyekben sem.

Felhívjuk a közvélemény figyelmét a hadigondozottakra

Amikor a szövetség demokratikus elemeinek sikerült leváltani az egész népiellenes vezetőséget, a helyébe ke-

Dr. Ujhelyi Szilárd államtitkár Ott Károly népjóléti miniszter meg-bírázából üdvözlő a demokratikus hadigondozottakat.

rült demokratikus vezetőség nehéz feladat előtt állott. Elsősorban meg kellett változtatnia a demokrácia véleményét a hadigondozott szövetségéről és magáról a hadigondozottakról. Tudomására kellett hozni a demokráciának, hogy új demokratikus hadigondozott szövetség van kialakulóban, amely meg tudja és meg fogja találni a helyét a népi demokráciában. Népszerűsíteni kellett a közvélemény és az illetékes szervek előtt Szövetségünket, mint olyan demokratikus beállítottságú szintén illetékes szervezet, mely a népi demokrácia szempontjainak szem előtt tartásával küzd a magyar hadigondozottak megsegítéséért, sorsának jobbrafordulásáért.

Hogy a népi demokráciával való együttműködésünket kifejezzük, felvontunk március 15-én, május 1-én, résztvettünk az MDP nagygyűlésén, állást foglaltunk az egyházi iskolák államosítása ügyében, s helyesítő állásunkat, táviratok, határozati javaslatok önzönével hoztuk a kormányzat tudomására. Népszerűsítettük a népi demokrácia vívmányait, a hároméves tervet, munkaversenyt és saját élmunká-sainkat.

Hogy alakuló Szövetségünkre felhívjuk a figyelmet, jól sikerült sajtófogadást tartottunk az összes budapesti lapok részére, azonkívül összeköttetésbe léptünk különböző sajtóosztályokkal, így elérjük, hogy ma már úgy a budapesti, mint a vidéki lapok nemcsak helyet adnak hasábjainkon közleményeink számára, hanem foglalkoznak velünk s úgy írnak rólunk, mint a népi demokrácia egyik tarozékáról. Mint lájuk, e rövid néhány hónap alatt sikerült eloszlatni a Szövetséggel szemben eddig megnyilvánult bizalmatlanságot.

Egyetlen útunk: a népi demokrácia útja

Másik óriási feladat, amelyet az új magyar hadigondozottak Szövetségének vállalnia kellett, talán még nehezebb: maguknak a hadigondozottaknak 25 éven keresztül helytelenül beállított világméretű megváltoztatni, egységes, demokratikus közvéleményt kialakítani. Helyes és tiszta képet kívánunk adni a népi demokráciáról és annak jelentőségéről. Sajtóunk teljesen ennek szolgálatába állítottuk be. A személyi tájékoztató, titkári összejevetések, összejevetőségi értekezletek, gyűlések, előadások mind ennek az igyekezetnek jegyében folynak le. Vezérfonalak brossurák segítségével próbáljuk világosan láthatóvá tenni azt az egyetlen utat, amelyen a hadigondozottaknak haladniuk kell a saját jobb sorsuk, és minden becstelens magyar dolgozó jobb jövője felé.

Mindazok az eredmények, melyeket ilyen rövid idő alatt is elértünk, bizonyítják, hogy a Szövetség most halad a helyes úton, a többi dolgozó-

val való együttműködés útján. Ezt feltétlenül tudatosítani kell bajtársaink körében és ugyanakkor megérteni és ébrentartani a Szövetség fontosságának tudatát.

Képzett vezetőkre van szükség

Hogy a Szövetségünk jelentős feladatát be tudja tölteni, feltétlenül képzett vezetőkre van szüksége. Ezen a téren is minden el kell követnünk, hogy állandóan emeljük a szintet. A Magyar Dolgozók Pártjának jóindulatú segítsége lehetővé tette széleskörű szak- és társadalmi képzés létesítését. Nemesak a most folyó iskolára gondolok, amelyen a hadigondozott vezetők vesznek részt, hanem további terveinkre, melyekben új szerepet egy balatonparti

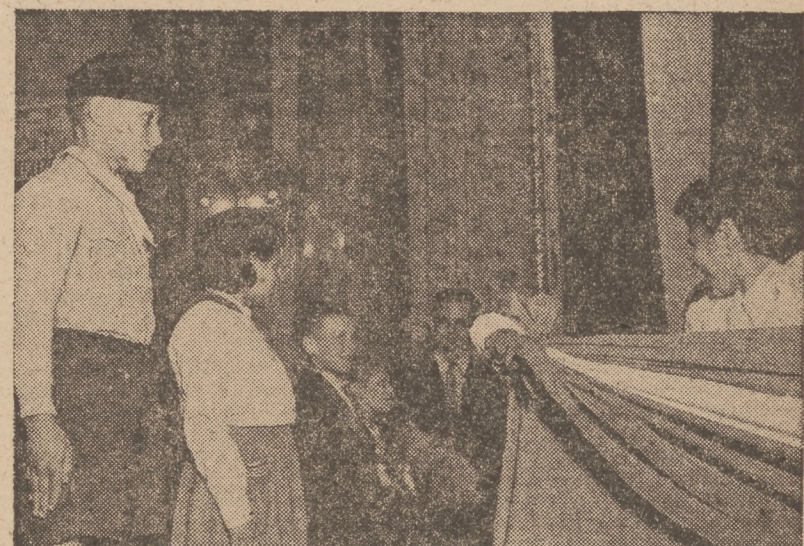
Javul-a HIRADÓ színvonala

Néhány szót kell szólanom még lapunkról, a Híradóról, melyet nemcsak mint propagandát, hanem mint szervezési eszközt is felhasználunk. Lapunk nívója messze, messze felülmúlja a valamikori Hadirokkantak Lapja nívóját és állandóan javul, fejlődik. Kéthónapos sajtóterjesztési versenyünk eredményeképpen a Híradó hadigondozott előfizetőinek száma 980-ról 2790-re emelkedett. Példányszám-eladás a csoportokban egyáltalában nem volt, ma sokszáz példány adnak el csoportjaink hetenként. Meg kell mondanom, az utóbbi időben ez a szám visszaesett. Csoportjaink nem érik át eléggé a sajtó minden kétségen felül álló fontosságát. Meg kell érteitnünk a hadigondozottakkal, lapunk a mi szószólónk jelentőségét, s elterjedtségének hasznosságát. Ugy a saját, mint a Szövetség szempontjából.

Bajtársaim! Arra kérem az új megjelent küldő teket ha ismét, megkezdik a hétköznapi szívós munkáját csoportjaikban, ne feledkezzenek meg arról, hogy mi nekünk nem szabad a Honsz hibájába esni és az ó káros propaganda politikájukat folytatni. Nekünk igen is igénybe kell venni a propaganda, a tájékoztató eszközöket, de arra, hogy minden hadigondozott jó demokrácia és az újá-épített népi demokráciának beilleszkedni tud, megelégedett tagja legyen.

„Ez a mi munkánk és nem is kevés”, ahogy a költő József Attila mondja. Ehhez kéri az Országos Központ a csoportok segítségét. Ad-dig is, amíg hogy ismét a költő szavaival éljék:

„Míg megvalósul gyönyörű képes-ségünk a rend, Mellyel az elme tudomásul veszi a véges-végelent, A termelési erőket odakint, s ösztönöket idebent.”

Kedves jelenet: Görög hadiárva magyar nyelven köszöntik Ott Károly népjóléti miniszter képviseletében megjelent dr. Ujhelyi Szilárd államtitkárt.

Beszünteti a MÁV az arcképes igazolvány hiánya miatt indított eljárásokat

Elsőnek közölte a HIRADÓ a közlekedésügyi miniszter utasítását, melyben a MÁV Igazgatósága arra szólítja fel, hogy közegei az arcképnélküli hadigondozási igazolvány mellett a Magyar Hadigondozottak Szövetségének fényképpel ellátott tagsági könyvét kötelesek személyazonossági igazolvánnyal elfogadni.

Mint hogy a múltban fenti utasítás híján az ellenőrző közegek több ízben eljárást indítottak bajtársak ellen, vasuti jegyüket elkobozták, utánfizetésre szólították fel őket, most újabb intézkedés vált szükségessé. A közlekedésügyi miniszter 21.676/1948. I/3. sz. leírásban utasította a MÁV Igazgatóságát, hogy az ilyen ügyekben indított eljárásokat — feltéve, hogy egyéb visszaélés nem történt — szüntesse meg. Felhívjuk ezért az MHSz csoportokat, hogy ahol ilyen bejelentés történt vagy érkezik ezután fenti számról hivatkozva írjanak át a MÁV Igazgatóságához (Budapest, VI., Andrássy-út 73-75.), ahol intézkednek az eljárás megszüntetése céljából.

A Vöröskereszt együttműködik az MHSz-el

Az MHSz munkáját vidéki vonalon is siker koronázza. Bizonyíték erre Szücsné bajtársnő örömteli bejelentése a sátoraljai helyi csoport napon. Az ország egyik legnagyobb szervezete, a Magyar Vöröskereszt is tudomásul vette a magyar hadigondozottak demokratikus átszervezését. Ennek eredménye az, hogy a hadigondozottak munkáját támogathatni fogja és ezzel elősegíti törekvéseinknek, céljainknak mielőbbi megvalósulását, hogy az elesett, rászorult bajtársak életét megkönnyítsük.

Természetesen ez nem azt jelenti, hogy a hadigondozottaknak a Vöröskereszt most már minden megmondás nélkül átutal segítyeket. A segélyekhez és ügyes-bajos dolgok elintézéséhez csak a csoporton ke-

A demokratikusan megválasztott küldöttek feszült érdeklődéssel hallgatják a nagyjelentőségű felszólalásokat.

falviéi lapja volt, a harcos szellemet személyi rivalizálások, pozícióharcok jelentették, a hadigondozottak érdekei helyett néhány vezető anyagi, társadalmi előbbrejutása volt a központi kérdés. Jellemzőül felolvasok néhány idézetet a Hadirokkantak Lapja XIX. évfolyam 10-ik számából.

„A politizálás lehet az egyes bajtársak joga, sőt egyenesen kívánatos a bajtársak közötti szereplése, ám nem lehet semmiesetre sem a feladata a bajtársi összességnek, amely felette kell, hogy álljon a napi politikának”.

Természetesen tudjuk, hogy ezt úgy értették, hogy csak az uraknak van joga politizálni, a többiek hagyják, hogy velük politizáljanak.

Ugyanabban a számban később így írnak:

„Most megalakulóban van, nem a

(Folytatás a 2. oldalról.)
megbecsülést is. Megbecsülést azok részéről, kik eddig és különösen a régi úri rendszerben, soha nem voltak megbecsültek, csak addig voltak emberszámba véve, míg dolgozni vagy fegyvert fogni tudtak, és nem utolsósorban megbecsülést jelent népi demokráciánktól melynek hű katonái leszünk és mint ilyenek, a dolgozó magyar nép új társadalmának harcos képviselői.
Kívánok a Bajtársaknak ehhez a nagy munkához erőt, egészséget és fáradságot nem ismerő munkakészséget.

Az érkezők névsora

Az alább felsoroltak a 30. szerelvénnyel érkeztek Máramaroszigetire. Létszám: 1086 fő, akik közül 938 honvéd és altiszt, 76 munkaszolgálatos és polgári személy, 72 tiszt és törzstiszt. Előreláthatóan a jövő hét elején érkeznek Debrecenbe.

A

Abraham Sándor 1925. Örhódos — Ador Ernő 1914. Bagyaszló. — Átyim János 1906. Szeged, Királymalom-u. 99. — Abraham György 1921. Nyul. — Asztalos István 1915. Pereszély. — Ambrus Péter 1916. Románia. — Árpás Pál 1907. Jugoszlávia. — Asztalos István 1921. Nyiregyháza. Tompa-u. 35. — András Pál 1922. Kalocsa, Kubiczki-u. 26. — Ács Gyula 1917. Tiszszőlős. — Ambrus Lőrinc 1909. Bonnya, Kéleti-u. 92. — Adriani István 1910. Hajdúbószormény. Kötészövegár. — Áncsa Molnár Kálmán 1919. Kiskunhalas. Bajlata-puszta 138. — Adány István 1920. Hencsda.

B

Bubenyik Tibor, 1918. Erd. Vörösmarty-u. 31. — Blau Tibor 1915. Epest, VII. Király-u. 51. — Bozsik Imre 1920. Besenyőtelek Alsótelep. — Bilics László, 1904. Csehszlovákia. — Ifj. Baranyai János, 1923. Tahitótfalu. — Bogdán István, 1920. Süköd. — Bartha István 1920. Debrecen, Bészerményi-u. 85. — Bielik Pál 1913. Békéscsaba, Tompa-u. 28. — Bajor János 1921. Dismok, II. ker. 39. — Bakó Antal, 1921. Kiskundorozsma, Zentai-utca 14. szám. — Bakó József, 1914. — Bakonyi József, 1917. Vöröstó, Fő-u. 49. — Balázs Jenő 1922. Rába, szentandrás, Liliom-u. 19. — Balázs István 1900. Zalaszántmiklós, Ujtelep. — Balázs András 1920. Török, szentmiklós, Pozderkahalomdűlő. — Balázs Ferenc 1925. Köveskál. — Balázs József 1920. Somoskőújfalu. — Balassa Ede 1920. Ajkacsinger, Boroskut. — Balog Imre 1914. Felsőszőlős. — Bagdi Géza 1922. Hajdudorog, Vasvári Pál-u. 5. — Bagi József 1919. Jászladány, Venedel-u. 18. — Bartók Béla 1913. Rakamaz, Ujtelep. — Blitzer Vilmos 1911. Epest, Anker-köz 1. — Becse Ferenc 1920. Csehszlovákia. — Balogh József Dániel 1919. Tiszabездé. — Balogh László 1918. Mecsekszabolcs, Deák Ferenc-u. — Bandi Lajos Mihály 1914. Vanyda 126. — Baranyai József 1909. Sárvar, Sársziget-u. 33. — Baráth István 1921. Nyírmada, Hunyadi B. tanya. — Baráth Sándor 1916. Soty. — Bakó József 1916. Pécs, Percel-u. 16. — Boros Pál 1920. Kecskemét, Szegedi-u. 22. — Blahut József 1906. Pilis, Malom-u. 16. — Barna Antal 1908. Jászárokszálás, Dobó, J.-u. 3. — Bota József 1911. Eger, Kertész-ú. 97. — Bujdosó Dávid 1919. Kőtegyén, Vasút-u. 382. — Budai Péter 1920. Jugoszlávia. — Bodor József 1920. Groszlány. — Berkó János 1922. Rákóczi-falva. — Boros Imre 1910. Nagyvisnyó. — Botári Lajos 1907. Tiszalob. — Braun Márton 1910. Sárospatak, Andrassy-u. 24. — Becsei András 1915. Karmacs, Fő-u. 67. — Benka Pál 1919. Kondoros Aponyi-föld 4-24. — Bogdán István 1914. Bogyzsló. — Blinov Elemér 1920. Kaposvár, Deák-ter 3. — Bodi Sándor 1920. Istenméri, Újtor. — Bara Zoltán 1915. Epest, VIII. Körös-u. 31. — Babarcsi Kálmán 1912. Mezőörs, Fő-u. 19. — Badacsonyi János 1928. Budakalász, Magyar-u. 20. — Badai János 1911. Vijvitány. — Bitó György 1915. Kiskunmajsa, Cséki-u. 8. — Bérny János 1921. Balkány, Balogh-tanya. — Bogáti Mihály 1916. Tiszavid. — Blucki István 1922. Pusztamonostor, Sándor-u. 246. — Batári Imre 1922. Dömsöd 431. — Boldizsár József 1922. Szeged, Hobbjár 131. — Bene János 1912. Nyirbátor, Deák Ferenc-u. 1. — Balogh László 1920. Ekel. — Babiti László 1920. Miskolc, Kalló-u. 17. — Borbás Gyula 1908. Szentés, Csikós-u. 30. — Balogh János 1922. Nagygyimánd, Ujtelep 504. — Budavári József 1914. Berhida. — Bort Imre 1912. Soltvadkert, Király-utca 26. szám. — Bakonyi Károly Budapest, Wesselényi-u. 7. — Beke Imre, 1919. Bene-üdülő. — Bicskei Antal 1922. Pacsér Tanya 157. — Breda József 1922. Bard. — Balogh Miklós 1915. Epest, Lónyai-u. 39. — Berki Antal 1907. Szűcsi. — Balogh József 1920. Zombor, Kossuth L.-u. 2. — Behéki Péter 1919. Zsabya 468. — Balogh Ferenc 1914. Zsitvabesenyő. — Bertalan Géza 1914. Csomafalva, Románia. — Balogh Lajos 1900. Románia. — Bernád István 1911. Románia. — Bernád Géza 1920. Románia. — Badász István. 1911. Pusztadobos. — Betos Sándor 1901. Orosháza. — Bozsik István 1906. Kunszentmár.

C

Csapó Simon 1922. Berda, Uj 12. — Cselenkó István 1912. Kányavár. — Cséve András 1921. Abafalva. — Csizmadia János 1910. Pákoz. — Csapó Zsigmond 1907. Abádszalók. — Csetneki István Pilis. — Csekma István 1906. Bácsalmás. — Cserscsa 1922. Kisvárd. — Csutak Ernő 1904. Románia. — Csonka Vilmos 1915. Kóny. — Csik József 1911. Komárom. — Csikaj Miklós 1919. Tiszaladány. — Csordás Mihály 1914. Felső-tárkány. — Csirser Mihály 1921. Békéscsaba. — Csordás István 1913. Mucsi. — Csetneki Ferenc 1922. Nagykanizsa. — Császár András 1912. Kispeszt. — Csizsár János 1912. Szeged. — Curesik József 1911. Dénye. — Csizmadia Ferenc 1919. Győr. — Csécs József 1919. Derecske. — Csema István 1918. Csabrendek. — Csédeli István 1921. Gerse. — Csen. des Zoltán 1920. Péstszentimre. — Czidor István 1913. Kalosentymén. — Csibi János 1919. Sárretudvar. — Ccutortóki András 1910. Csehszlovákia. — Csege Sándor 1922. Budafok.

D

Dohány József 1913. Polgár. — Dencs Kálmán 1915. Hort. — Dobil Sándor 1914. Románia. — Danics Ágoston 1918. Csehszlovákia. — Dancziger Sándor 1916. Epest VII. Wesselényi-u. 13. — Danó János 1901. Epest V. Tisza-u. 4. — Draskóczy Sándor 1909. Dunaföldvár, Kossuth-ter 5. — Deák Géza 1920. Felsőseged, Bogát-puszta. — Dávidházi János 1899. Epest, Erzsébet-kr 19. — Dévics Lajos 1921. Jugoszlávia. — Diósi István 1920. Jugoszlávia. — Ny. Domonkos István 1914. Kánó. — Dékány István 1926. Tatabánya. — Donái Ignác 1908. Soltvadkert. — Darabant János 1920. Epest, Gömb-u. 31. — Darabos János 1919. Hegymagas. — Dobos Károly 1907. Tihany, Fő-u. 44. — Domján János 1920. Bács Kossuthfalva. — Diós József 1915. Budapest XII. Kékgolyó-u. 1. 1. — Dudás István 1912. Mezőkövesd, Somolyai-utca 25. — Dorogi István 1904. Mezőkövesd, Vass L.-u. 19. — Deme László 1920. Het. — Dömötör János 1908. Gogánfa 46. — Dombi Lajos 1910. Sárretudvar 746. — Danics János 1911. Budafok, Beniczki F.-utca 25. — Dobozi László 1926. Péstszentlőrinc, Kassa-u. 54. — Daka Emil 1919. Szeged, Domaszék 415.

E

Erdős György 1902. Répédhuta. — Erdélyi András 1911. Epest, Práter-utca 71. — Enyedi Zoltán 1918. Epest, Szövetség-u. — Egyházi Béla 1925. Beled. — Ersek Máttyás 1907. Borsodnádásd. — Elías Lajos 1917. Rákospalota, Rákos 197.

F

Forró Kálmán 1913. — Főző István 1921. Bezeréd. — Fazekas József 1922. Szőlőhegy. — Ferenc Bálint 1909. Hevesaranyos. — Fábrián Rigó András 1908. Jászberény. — Farkas János 1922. Püspökjadány, Kurucz-u. 2. — Fekete József 1917. Nagysitke. — Furcsányi Antal 1920. Pásztó, Szt. István-u. 184. — Féger Endre 1921. Bakonyzsúts. — Fede. rer János 1912. Zombor, Jugoszlávia. — Fajka Ferenc 1913. Törtel, Abonyi-u. 245. — Farkas Pál 1921. Biharkereszt. — Fábri János 1922,

Nyiregyháza, Alsópázt. — Forró Kálmán 1923. Gyöm. — Földi János 1917. Ujszász, Hold-ut 731. — Farkas István György 1919. Pincehely. — Fekete Lajos 1912. Derecske. — Földi Tihor 1922. Bpest, Rádai-u. 41. — Fintor József 1920. Daránypuszta. — Ferenczi László 1920. Tokod, Dorogi-út 431. — Fassy Árpád 1920. Tyukod. — Farkas Béla 1919. Epest, Dobozi-u. 27. — Farkas Gusztáv 1895. Tihany. — Fekets Károly 1917. Bpest, Hernád-u. 43. — Farkas István 1919. Bodony. — Fehér Sándor 1917. Dunavecse, Fő-ut. — Ficec István 1919. Borsodivánka. — Farkas István 1920. Szeged, Csonka-u. 9. — Farkas István 1922. Nyiregyháza, Kinizsi P.-u. 12. — Fazekas János 1908. Szolnok, Zrinyi-utca 13. — Fekete András 1909. Bp. II. Mártonhegyi-út 29. — Frézik József 1902. Várong. — Friedmann Endre 1911. Ujpest, Kölcsey-u. 13. — Farkas Antal 1919. Alsónemesapáti. — Fáskeri István 1913. Gyula, Szeregyháza-tanya. — Feldbauer Károly 1897. Sajószentpéter, Bányatelep. — Fodor Gyula 1911. Ujpest, Erkel-u. 16. — Fodor János 1920. Tiszafüred, Kántorvár 843. — Flösser István 1926. Pesthidegkút, Brassói-út 5.

G

Gróf Pál 1922. Csehszlovákia. — Gulyás Dénes 1912. Jászladány, Cserháti-u. 11. — Grünvald Béla 1910. Decs. — Garaj István 1911. Csuz, Csehszlovákia. — Göböllyös István 1919. Tápé, Dózsa Gy.-u. 103. — Gárdos István 1912. Epest, So. mogyi B.-u. 16. — Gorondi Novák Bertalan 1917. Epest, II. Hermann Ottó-u. 8. — Dr. Guttmann László Epest, VI. Izabella-u. 8. — Dr. Gutj Andor 1914. Epest, Emőd-u. 44. — Gumbér Mihály 1922. Torony. — Gömbóc István 1918. Kiskunhalas. — Gáspár József 1913. Pilsbörzsávár. — Gelencsér Kálmán 1912. Egrecs. — Gubu Ferenc 1921. Kiskunmajsa, Széptul. 186. — Gyurek István 1909. Szemtor. — Györfi Sándor 1922. Bezdán, Jugoszlávia. — Gorza Gyula 1922. Vasboldogasszony. — Gelencsér János 1925. Kutacsér. — Gróf Ferenc 1925. Berhida. — Gaál István 1907. Gáborjánháza 53. — Gyalogh György 1917. Dudar 268. — Gábor János 1914. Pusztajókai tanya 355. — Guzmics Lajos 1914. Zalabaksa. — Gál József 1911. Péstszentzserébet, Kossuth L.-u. 50. — Györi Sándor 1912. Diósgyőr, Vitéz-u. 19. — Gvzd Lajos 1924. Epest, Homok-u. 7. — Györfy Károly 1916. Tiszaluc. — Grosz Salamon 1911. Nyirbátor, Györi-u. 64. — Gáj Péter 1919. Ormospuszta. — Galkó István 1914. Rakaca. — Gellén Gábor 1914. Kőtegyén, Vasút-u. 3. — Géczy Vendel 1914. Berence, Kossuth L.-u. 110. — Geri István 1919. Kalocsa, Kafona I.-u. 109. — Gombos Gergely 1912. Karátföld, Fő-u. 116. — Gitta Ferenc 1922. Aranyosgyádn. — Gál János 1914. Alsósúza. — Gyanus Ferenc 1913. Nagyaföld, Selmecbánya-u. 35. — Glück Imre 1912. Epest, Sallai I.-u. — Grünbaum Sándor 1918. Kaposvár, Dárda-u. 19. — Garics Antal 1922. Jászladány, Kálmán-u. 25. — Gelencsér Ferenc 1915. Abrahamhegy. — Gál Bálint 1912. Bácskossuthfalva. — Gábor Sándor 1922. Obecs. — Gilice Miklós 1918. Szubotin, Jugoszlávia. — Gál Imre 1921. Tiszabura. — Gyuráki György 1920. Bácsújfalu. — Gortner Ferenc 1922. Csoropja.

H

Horváth Sándor 1920. Csehszl. — Huszics P. 1926. Derecske. — Homolya János 1920. Viss. — Heberdi József 1910. Kapuvár, Rákóczi-út 64. — Hölzl László 1920. Epest, VI. Nagymező-u. 21. — Holba Sándor 1913. Korompa, Fő-u. 56. — Hajdú László 1912. Epest, Andrassy-út 2. — Hunyadi János 1919. Kiskunhalas, Játószék-u. 65. — Horváth József 1914. Mecsekszabolcs. — Hosszú József 1913. Tataváros, Peró-utca 12. — Horváth Zoltán 1920. Felső-méra. — Hagy Sándor 1919. Bezdán, Vasút-u. 2. — Horváth Sándor 1919. Rákospalota, Fő-út 16. — Hurák László 1920. Csoltó. — Horváth Géza 1919. Sopron, Balta-u. 22. — Holtner András 1913. Mátrakeresztés 234. — Horváth György 1920. Szigetvár. — Horvacht Kálmán 1912. Epest, Stubbyai-u. 7. — Hausz Lénárd 1925. Felsődabas. — Hajner Jenő 1909. Ercsi. — Hegyi Zsigmond 1918. Szubotica Jugoszlávia. — Halász Miklós 1924. Szombatos. — Horváth István 1923. Poláni. — Horthy József 1922. Bácsföldvár. — Hukász Lajos 1919. Me. gyed. — Horváth Jenő 1917. Zoloboldogfa. — Habán Mátyás 1923. Künszentmárton, Kerület-ház-u. — Hoványi Ferenc 1914. Borota. — Huse József 1921. Nádudvar, Deák F.-u. 205. — Hőrcségi László 1920. Balatonmagyaród, Fő-u. 106. — Heil Mihály 1921. Ófehértó 42. — Horváth Mihály 1916. Kótaj, Jármi tanya. — Horváth László 1927. Nagykanizsa, Körmös-u. 23/b. — Huszka László 1915. Szeged, Faragó-u. 7. — Huszti Géza 1918. Gergelygömböly. — Horváth Mihály 1902. Nagybörzsöny, Templom-u. 1. — Horváth István

1921. Dunaszeg, Homok-u. 92. — Hornyák József 1911. Diósgyőr, Majláth-u. 2. — Horváth István 1910. Tikos. — Horváth János 1914. Fony. Csillag-u. 9. — Holveiger István 1918. Paks, Szt. Vendel-u. 22. — Hegedűs Gábor 1922. Karácsond, Bethlen-u. 350. — Hegedűs József 1899. Ipolybalog. — Hegedűs Gáspár 1912. Rábapordány. — Halmágyi Károly 1905. Szombathely, Batthyány-ter 8. — Hermann László 1911. Parád. — Horváth Ferenc 1921. Gadács. — Herczeg István 1921. Paks. — Hárer Antal 1912. Epest, Laktanya-u. 5. — Hara András 1914. Pogány. — Hollós Béla 1909. Ujiráz. — Hédg János 1909. Takaharkány, Iskola-út 125. — Hađú Sándor 1919. Debrecen, Szotyori-u. 30. — Hegedűs Lajos 1922. Hajduszobozló, Mező-u. 10. — Halasi Vencel 1917. Epest, X. Keresztúri 4913. — Hock Gyula 1918. Pári, Kis-u. 210/4. — Horváth Jenő 1921. Bucsu. — Harangozó Antal 1919. Ujsegged, Alsó Tiszapart 304. — Horváth Sándor 1909. Mád, Andrassy-út 105. — Hegedűs Béla 1913. Szöreg, Petőfi-u. 324. — Halos József 1915. Szöreg, Vágóhid-ter 221. — Harák Lajos 1915. Magyaréreg. — Herczeg István 1920. Kőkeszi. — Hajdú István 1912. Rozsnyó, Kalapos-u. 2. — Horváth László 1923. Szeged, Gyöngyútdk-u. 9. — Horváth Károly 1920. Herény. Szt. Imre heg-útja 18. — Horváth Béla 1918. Kapuvár, Szt. István-u. 30/b. — Hegedűs László 1922. Békés, II. Sirály-u. 13. — Hand József 1912. Paks, Kornis-u. 2. — Hajdú József 1922. Tiszacsege, Vásár-ter 7. — Hajnal Péter 1917. Jász- kiser. — Hosszú József 1914. Csipkerek, Fő-út 89. — Harmat Ferenc 1917. Epest, Köztársaság-ter 23. — Hamerli László 1894. Epest, Vár- alja-utca 15.

I

Jauch Ferenc 1922. Csönopja. — Illés László 1909. Nagyéreg. — Iszák István 1919. Csehszlovákia. — Jakab Kálmán 1922. Csallóköz-Aranyos, Vasút-u. 213. — Jancsák György 1907. Sári, Rákóczi F. — Janikovics Sándor 1924. Nagylég. — Juhász András 1923. Sarud, Petőfi-u. 41. — Juhász István 1911. Turkevec, Sárkány-u. 3. — Illés János 1921. Balatonbögár. — Jelics Pál 1914. Lakócsa, Fő-u. 132. — Jakab Sándor 1922. Nagyecsed, Harmadik-u.301. — Joahim Kálmán 1925. Tata, Vasút-u. 37. — Józsa Sándor 1922. Homrogd. — Jekken József 1921. Rózsápuszta. — Jabján István 1922. Rédcis. — Illés Jenő 1921. Cseztreg, Rákóczi-u. 161. — Iván János 1908. Jászladány, Vásártér. — Józsa Andor 1920. Ménéfocsanak, Györi-u. 64. — Jókész József 1911. Devecser, Vásár- hely-u. 8. — Illés József 1920. Alpár tanya 236. — Józán Gedeon 1910. Üllő, Kistemet-ú. 23. — Józsa István 1908. Jakabszállás. — Jakus Gyula 1918. Zenta. — Immjámszki László 1912. Makranc. — Juszina Aré 1922. Szöny. — Juhász József 1922. Mošorény. — Jámbor Mihály 1921. Ada. — Imrek Vince 1906. Jászfelsőszentgyörgy.

K

Kovács Gyula 1913. Ózd, Dobó-u. — Kutny Imre 1907. Gáboros, Szt. István-u. 1. — Kapuvári József 1910. Esztergom, Rudnai-ter 17. — Kádár Dániel 1915. Nyiregyháza, Deák F.-u. 55. — Koma József 1924. Székesfehérvár, Temesvári-u. 44. — Kovács János 1921. Monok, Kossuth L.-u. 30. — Koch István 1922. Sashalom, Tököl-u. 65. — Körmendi András 1921. Pusztate. nyő 79. — Konya Ferenc 1914. Makó, Szegedi-u. 20. — Kobor János 1913. Epest, Alkér-u. 19. — Kovács András 1913. Hercegszántó. — Kerekes János 1920. Hódmezővásár. hely, téglagyár. — Koszta Bálint 1921. Nagyar. — Kerekes József 1922. Hidas. — Kása Eml 1920. Feldebrő egri 192. — Kovács Jakab 1920. Nemesmilitics, Pölkel, 44. — Kemenszki Albert 1920. Isztimér. — Kürti Gyula 1926. Dévaványa, Kinizsi-u. 10. — Kőkényesi Ferenc 1922. Békény, Adonyi-u. 683. — Klein György 1905. Epest, Huszár- utca 6. — Kisgéczi János 1911. Bp. Drégely-u. 9. — Klein István 1912. Sátoraljuhely, Petőfi-ú. 8. — Ker. téz Imre 1911. Kalocsa, Tomori-u. 27. — Kiss László 1918. Felsődebrő, Fő-u. 341. — Kiss Imre 1914. Vamospércs, Nagyv.-u. 336. — Komparuk János 1916. Hőgyész, Fő-u. — Králik Pál 1922. Alsóhernád. — Korn Károly 1922. Mány 394. — Kovács Lajos 1920. Pékel 102. — Kuberkó István 1913. Rakacszend. — Koncz István 1910. Cegléd, Bes- nyő-u. 16. — Kovács József 1921. Epest, Üllői-út 21. — Koncz János 1905. Epest, Pecske-u. 14. — Kuko. vics Imre 1911. Foktó. — Kis Ká. roly 1919. Olad. — Krisztián Má. tyás 1921. Jugoszlávia. — Kovács József 1921. Szt. Tamás. — Kiss Ferenc 1921. Szt. Tamás, Boeckai- utca 12. — Kaprovicza Ignác 1913. Öregcsertő 34. — Knöpfler Imre 1908. Sopron, Mátyás-u. 1. — Kiss Károly 1904. Ipolybalog. — dr. Ko. vács Dezső Pál 1905. Szeréncs. — Kengyel Miklós 1908. Epest, Bartók B.-u. 21. — Király Dezső 1920. Sze.

ged, Nagyszékesor 227. — Kovács Joakim 1922. Jánoshalma 803. — Kovács Ferenc Gábor 1913. Füzes. gyarmat, Kültérlet 65. — Kurcsics Lajos 1919. Bősarka 152. — Kiss József 1913. Tyukod, Nagy-út. — Kiss József 1923. Boldva, Kolozs- vári-u. 48. — Kocsis Gyula 1914. Nyírad, Szentimre-u. 61. — Kozma Károly 1911. Bicske. — Kondor Ru. dolf 1924. Szigliget. — Korozs Al. bert 1914. Felnémet. — Képró Sán. dor 1910. Sarkad, Gyár-u. 24. — Korodi József 1919. Ujszeged, Jobb. fasor 35. — Kostyán Pál 1925. Ba. lassagyarmat, Löcsel-u. 4. — Kot. henc János 1911. Csengőd. — Kol. lár József 1922. Keszthely, Adria-u. 35. sz. — Karizs Mihály 1923. Makó, Makópuszta 50. — Kenderesi András 1922. Kőszeg, Rónai-u. 122. — R. Kis István 1922. Tatárszent- györgy. — Kovács Ferenc 1914. Kalocsa, Tavasz-u. 36. — Kacsós László 1905. Gyömör, Arany J.-u. 3. — Kovács Pál 1920. Negyese gyhá. za, Tanya 21. — Kovács Kálmán 1920. Tiszacsege, Bocskai-u. 35. — Kléin Gábor 1920. Bp., Dob-u. 103. — Kacsó Ferenc 1901. Kispeszt, Pannónia-u. 42. — Kocpecsi István 1922. Epest X. Maglódi-u. 12. — Kammer Ernő 1920. Csehszl. — Ko. vács István 1920. Hódmezővásár. hely, János-u. 1/a. — Kuruczi Pé. ter 1915. Jugoszl. — Kerekes István 1925. Szeged, Rádai-u. 12. — Ko. vács András 1920. Megyesháza, Jé. kai-u. 32. — Kalmár Ferenc 1922. Gyulapuszta. — Kovács József 1919. Mezőkövesd III, Nagy P.-u. 39. — Kovács Sándor 1920. Hódmezőv. sárhely, Széchenyi-u. 11. — Kabal Lajos 1915. Szentendre, Behlen-u. 3. sz. — Koszorus István 1922. Ju. goszlávia. — Kovács Lajos 1920. Szajol 164. — Kovács István 1921. Szentgotthárd, Desis Gyula-u. 11. — Kovács Sándor 1921. Csuzá, Árpád- utca 201. — Kovács Sándor 1915. Jugoszlávia. — Kovács László 1914. Csongrád, Nagymező-u. 8. — Kó. bó Márton 1914. Lekenye. — Kardos István 1921. Gyula, Kórház-u. 16-a. — Kiss Bihály 1916. Epest, Frange. pán-u. 15. — Kalán Károly 1913. Kecskemét, Eprekerti-u. 25. — Karamic József 1919. Nagytája. — Kreitzler Sándor 1921. Jugoszlávia. — Dr. Király József 1900. Szentgál. — Kóczian Róbert 1910. Kisújszállás. — Ujtelep 7. — Kiss András 1914. Sárospatak, Szt. Erzsébet-út 12. — Káposzta István 1921. Jugoszlávia. — Koren Ferenc 1924. Derek 68. — Kutor Zoltán 1913. Budafok, Benicz- ky-utca 36. — Kovács Jenő 1907. Karcag, Madarász-u. 11. — Kru. pánszky József 1913. Bánhida, Pesz- ty-út 71. — Kovács László 1920. Kajászó-zentpéter. — Kopházi Mi. hály 1909. Csorna, Györi-út 20. — Kiss István 1910. Ujpest, Pálffy-u. 4. — Krecsmarik László 1921. Csa. bacstüd. — Kovács Károly 1919. Tarnalepez. — Kishonti Sándor 1897. Epest, Andrassy-út 20. — Kál. y Oszkár 1895. Epest, Vekerle Sándor-u. 9. — Korossy István 1897. Epest, Plósz L.-u. 9. — Kulizsák Béla 1891. Epest, Torbágy-u. 21. — Kund Jenő 1892. Pestújhely, Szűcs I.-u. 5. — Keplinger Géza 1883. Erd Mikszáth K.-u. 8. — Kossuth Kál. mán 1886. Epest, Bözörményi-út 15. — Körös László 1898. Epest, Zsigmond-u. 23. — Kovács Gyula 1914. Dunapatak. — Kulcsár József 1917. Nagykanizsa. — Kristóf Bá. lint 1917. Mezővásárhely. — Kuckó Károly 1922. Zalaegerszeg, Ebtvör- utca 18. — Kucsán László 1921. Dunaliti. — Kovács Ferenc 1925. Bla, Hunyadi J.-u. 28. — Klein Zoltán 1913. Debrecen, Bajcsy Zs. utca 36. — Klein József, Karcag. Takács Péter-u. 28. — Klein Dezső 1918. Epest, Mester-u. 10. — Ku. rek Károly 1918. Epest, Nefelejcs- utca 47. — Kaluga István 1915. Mátészalka. — Kákonyi Lajos 1921. Zekmárv Hainald 2. — Kulics Kál. mán 1919. Pöltske. — Korotz Tibor 1927. Epest, Lepke-u. 8. — Kovács Erzsébet 1911. Törökzentmiklós. — Kain Ferdinand 1924. Debrecen. — Kusits Antal 1910. Süttör. — Ko. csi István 1920. Kecskemét, Koháti Szt. Lőrinc 30. — Koós Gábor 1922. Solt-Kis-solt 1160. — Kratz Lajos 1918. Bácskossuthfalva. — Kucsina Imre 1921. Zenta. — Kiss István 1920. Kékésd, Felsőmalom 91. — Kollár Károly 1920. Borog. — Klein Dezső 1917. Budatétény, Rákóczi-út 2. — Kovári Lajos 1923. Majosháza. — Kelemen György 1908. Epest, Kiss József-u. 2. — Kosztrub Sámur. el 1919. Tiszadob. — Kiticsics Ká. roly 1920. Mohács, Vörösmarthy-u. 57. — Katina Béla 1915. Szeged, Hollós-u. 11. — Kiss József 1917. Zombor. — Kerekes László 1922. Bodrogszerdahely. — Klotnya Sán. dor 1924. Zsarnó. — Kurina Lajos 1915. Fakóvezekény. — Kiszi Imre 1922. Komárom. — Kovács János 1919. Ordas. — Kemény Antal 1922. Csönopnya. — Kálózi Pál 1921. Bogolyó. — Knepl István 1922. Mil. lerd. — Kanitány András 1919. Bez. dás. — Koliti Ferenc 1919. Zenta. — Kormos Pál 1922. Mohaj. — Ke. nyeres István 1900. Martonos. — Kazocsa István 1921. Zalaegerszeg, Kert-u. 4. — Kere Olivér 1918. Sa. jósztimre.

(Folytatása a 6. oldalon.)

Fametszet és festmény

— beszélnek a hadifogság kultúreléiről

„Egésznap robot, szigorú örök, teljesen elzárva a külvilágtól, kultúrahány, stb., stb...” Száll a madár ágról ágra, száll a rémhir szájról szájról a hadifoglyok életéről.

Mi igaz ebből? — kérdeztük a napokban két bajtárostól a VHBSz Országos Központjában. **Pető** bajtárs nem szóval válaszol. Zsebébe nyúl, kivessz egy könyvet, amely ugyan nem vászonkötéses, de nem is ahadifoglytáborokban megszokott sajtókiadás, egyszerű kötés. Valóságos remekmű a borítólapon. Fafaragása katonát ábrázol, aki szétlörte puskáját. Alatta felirat: „Nem fogunk mi fejezt többé proletárra”.

— **Kele** bajtársunk készítette ezt a könyvfedelet — világosít fel **Pető** bajtárs —, melyben az én verseim vannak.

— **Ez semmi.** — vágja rá **Tabák** Lajos bajtárs. — **Ha a bajtárs** látná azokat a festményeket, melyeket kint készítettünk, még inkább csodálkozna. — Szinte egymást akarják túllícitálni, hogy melyik mondjon szebbet jobbat a tábor életéről.

Réber László és **Kótai** Nándor bajtársak foglalkoztak festéssel. **Kótai** bajtárs már itthon van.

A festőművész egyszerű kis lakásban lakik. A szobában festőállvány. **Kótai** bajtárs éppen egy festményen dolgozik. Keze, köpenye magán viseli a művészi jelleg: nagy festékfoltok ékesítik. Barátságos mosollyal fogad.

— **Réber** bajtársal festegetünk odakint. A múlt évben **Bakuban** kiállításra vettünk részt. **Réber** bajtárs első lett, én második.

Körülnézünk a szobában és címfestői felszerelést látunk.

— **Az én foglalkozásom nem festő.** — magyarázza. — **A múltban** címeiket pingáltam. Akkor is éreztem már tehetséget, a festéshez, de persze nem fejlődhettem. **Végre a Szovjetunióban, a hadifoglytáborban, a szovjet parancsnokság jóvoltából nyílt erre először alkalom.** Tulajdonképpen kint fejlődtem igazán.

Jövő terveit iránt érdeklődünk. — **Hogy mi a szándékom a jövőre?** Természetesen tovább ta-

mulok. **Debrecenben** már értesültem a bajtársaktól, hogy erre bőséges lehetőség van.

A bajtárs hangja halk és szerény, de amit mond, abból érezzük: felismerte, hogy milyen döntő változáson ment keresztül Magyarország.

— **Réber** bajtárs és az én festményeim közül hármát a **debreceni Hadifogly Múzeumnak** ajánlékoltunk — folytatja pillanatnyi csend után. — **Azért tettük, hogy a jövő számára a sok műzeális tárgy között bizonyítsák, mi mindent alkottunk a hadifogság éve alatt.**

Közben befejezte a festményt. Az utolsó simítások előtt messziről megnézi, hol kell javítani, hogy egy árnyalattal világosabb vagy sötétebb legyen. Mi megmondjuk neki, remekül sikerült a csendélet.

Kótai bajtárs leveszi a köpenyét, kezét mos. Beszélgetni kezdünk.

Lapzártakor érkezett:

MEGALAKULT az első VHBSz rohambrigád

Multheti felhívásunk nyomán a pestszenterzsébeti VHBSz-csoport munkabrigádot alakított. A brigád vasárnaponként valamelyik vidéki csoportunkhoz ellátogat, hogy a még Szovjetunióban lévő bajtársak hozzátartozóinak segítsenek a mezőgazdasági munkálataikban. Vidéki csoportjaink jelen tsék, hol van szükség segítségre a legsürgősebb munkálatok elvégzéséhez. A brigád indokolt esetekben a jelelkezés sorrendjében áll rendelkezésre.

Szegeden nyaralnak a hadifoglyok gyermekei

Július 1-én reggel a szegedi kórház utasításra kipirult arcú gyermek seregétől volt zajos. A szegedi MNDSz, VHBSz és MHSz szervezésében elindult az első gyermeknyaralási akció. A gyermekek előzőleg orvosi vizsgálaton estek át és nyaralási idejük alatt mindvégig gondos orvosi felügyelet alatt maradtak. A Város-tanyán helyezték el őket az Erdészeti Szakiskolában, amely a higiénia minden kellékével fel van szerelve.

Az első csoportot továbbiak követték, három turnusban összesen 270 gyermek. A kicsinyekre pedagógusok, nővérek és ifjúsági vezetők

Egészen őszintén megmondhatom, kint nem is hit volna, hogy ha hazajövök, valóban alkalom nyílik a továbbtanulásra. **Megszoktam a múltban, mikor a továbbtanuláshoz legalább gőzölgő papá kellett.**

Kótai bajtárs így gondolkozik. És most azon töri a fejét, hogyan válhatnék belőle minél előbb festőművész.

A rövid példa csak egy-egy tégla az igazság épületében. Az igazság pedig az, hogy a reakció által terjesztett rémhírek rosszindulatú hazugságok. **Kele, Tabák, Réber és Kótai** bajtárs — a többi százezernél több — bizonyítják, hogy a táborokban, a Szovjetunióban milyen kultúrelét van. De nemcsak ott, hanem nálunk is megváltozott a helyzet. A művészet, az irodalom mindinkább a dolgozó osztályoké, nem a kiváltóságoké.

Ezért lesz **Kótai** bajtársból festőművész.

Kalocsai Tibor

Az Országos Oktatási Osztály közleménye

Multheti felhívásunkban közöltük a világnézetű tanfolyamok és iskolák tananyagát és az azokhoz szükséges irodalom/címét. Felhívjuk helyi csoportjainkat, ahol ilyen tanfolyam már folyik, ott az ismerteti anyagra térjenek át. Ahol még tanfolyamot nem tartanak, mielőbb kezdjenek hozzá. A tanfolyamok szervezését és munka módszerét az alábbiakban közöljük:

A tanfolyamok időtartama 12 egyenként 2 órás előadás. Az előadások netenként egy napon tartandók, lehet azonban egy héten több előadás is. Az előadásokat legmegelőzőbb az esti órákban 6—8 óra között, de lehet a nap más idejében is tartani. A 12 előadás befejezése után a tanfolyam hallgatói vizsgát tesznek és arról bizonyítványt kapnak.

A tanfolyam munkamódszere. A tanfolyam legalább 10, legfeljebb 25 hallgatóból álljon. Az első nap a szervezési ügyek megbeszélésével, munkarend ismertetésével, bizalmi választás és módszertani megbeszéléssel kezdődik. Ezután a tanfolyam vezetője megtartja az első tárgyból körülbelül félórás előadását, majd megadja az olvasandó irodalmat. Utána a hallgatók kérdéseket tesznek fel az előadásokhoz.

A következő héten az előző heti anyag megbeszélésével, vita formájában, kezdődik a tanfolyam. A tanfolyamvezető feladata, hogy a vitában mindenki részt vegyen és a végén a kérdéseket összefoglalja. A következőkben az előadó megtartja az előadását. Az azután következő tanfolyamok a fentiek szerint folynak le.

A tanfolyam vezetővel tartandó záróvizsgán a szövetségünk vezetőségi tagjai is legyenek jelen.

Szervezés. A tanfolyam vezetőjét a helyi csoport oktatási felelős javaslatára a megyei intézőség vagy az Országos Oktatási Osztály jelöli ki. A tanfolyam vezetőjének feladata a megadott anyag pontos ismertetése, az előadás megtartása és a vita vezetése a hibák kijavítása és a vita eredményének összefoglalása. Az előadásról jelentést kell küldeni az Országos Központba.

A tanfolyam-bizalmi feladata a tanfolyam hallgatóiról pontos nyilvántartás vezetése. A hallgatóknak az előadásokon és vitákon való részvételét, valamint a hozzászólások élénkítését is a bizalmiakkal kell ellenőrizni. Ő szervezi be a tanfolyam anyagáról szükséges tansegédleteket a tanfolyam hallgatói számára (esetleg az oktatási felelős vagy megyei intézőség, vagy Országos Oktatási Osztály útján) és kellő időben kiosztja a hallgatók között. Továbbá legyen a tanfolyam vezetőjének munkájában segítségére. Vigyázzon a tanfolyam vezetőjére és a hallgatók kívánságait a helyi csoport oktatási felelősén keresztül a megyei intézőséghez vagy az Országos Oktatási Osztályhoz juttassa el.

A tanfolyamon vezetőnek nyilvántartásokat a tanfolyam-bizalmi oktatási felelősön keresztül a megyei intézőségről, vagy az Országos Oktatási Osztálytól kapják.

Országos oktatási osztály.

A VHBSz Országos Kultúrosztályának felhívása

A megyei intézőségek és a helyi csoportok a folyó év április 20-án, 2823/1948. sz. alatt kiadott körlevélhez csatolt „Adatok a helyi csoportok kultúr munkásságáról” c. kérdőívet kitöltve 3 napon belül terjesztésükkel az Országos Kultúrosztálynak.

Az utóbbi időben megtartott kulturális megmozdulások ellen igen sok kifogás merült fel. Sem művészi, sem tartalmilag nem ütötték meg a kellő mértéket. Ez azzal magyarázható, hogy a korábban már kiadott felhívásunk ellenére a csoportok a műsorok anyagát, idejét nem jelentették be hozzánk, illetve nincs kapcsolatuk az Országos Kultúrosztállyal.

A fentiekre való tekintettel felhívjuk összes szervezeteinket, hogy a jövőben minden kultúranyagot, melyet elő akarnak adni, idejekorán küldjenek meg az Országos Kultúrosztálynak, hogy azok felülvizsgálhassanak és az esetleges tartalmi vagy más hibákat kijavíthassanak. A be nem jelentett vagy az általunk jóvá nem hagyott műsoranyagot megtartott kulturális megnyilvánulások mellőzzék. Reméljük, hogy a jövőben hasonló kifogások, vagy panaszkok nem merülnek fel.

Ügyeljenek a bajtársak arra is, hogy az általuk rendezett műsorok időpontjai a helyi pártok és demokratikus szervezetek által rendezett eseményekkel ne ütközzenek. Emiatt sok helyen nézeteltérés járt ki a VHBSz és más szervezetek között. A jó viszony fenntartására igen nagy súlyt helyezünk!

Minden helyi csoport dolgozzon ki 1948. évre kultúrtervet, melyet legkésőbb július 24-ig a megyei intézőségnek, illetve az Országos Központnak terjessze fel. A megyei intézőségek legkésőbb augusztus 1-ig a terveket az Országos Központnak küldjék meg. A tervbevetett megnyilvánulásokat a megjelölt időpontra kell megtartani. Ezzel elérni csak külön engedély alapján lehet. Munkánkba igyekezzünk tervszerűséget belevinni.

Felhívjuk a helyi csoportok figyelmét a mindenütt közösen megtartandó Szent István-napi, szüreti és karácsonyi ünnepek előkészületeire. Továbbá a szeptember 18-án Kossuth Lajos születésnapján és november 20-án rendezendő Ady Endre emlék-estekre.

Országos Kultúrosztály.

A VHBSz a demokrácia őre

— bizonyította be a törökszentmiklósi hadifoglynap

A Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetsége a tisztai középjárás csoportjai részére július hó 4-én Törökszentmiklóson hadifoglynapot tartott. A nagygyűlésen résztvettek a megye, a pártok és a demokratikus szervezetek kiküldöttei. **Szikszai Bálint**, a VHBSz helyi csoportja elnökének megnyitó beszéde után Szolnok megye képviselőjében **Pallos** Andor megyei főjegyző ígéretet tett arra, hogy a megye minden anyagi és erkölcsi támogatást megad a VHBSz részére.

— **A VHBSz feladata** — mondta többek között — megakadályozni, hogy a magyar nép fiait idegen és a magyar dolgozók érdekeivel ellentétben álló érdekekért többé vágyóhídra ne vigyék. Minden hazatért hadifogly a magyar népi demokráciának egy-egy építő őre. **Bátr** mondhatjuk, hogy VHBSz ma már a demokratikus erők éloszlopához tartozik.

A VHBSz központi kiküldötte, **Munk** Károly beszédében vázolta a demokratikus és az imperialista erők között folyó harcot. — **Ha végig-nézünk az európai országok életét, láthatjuk, hogy ahol az angolszász imperializmusnak sikerült tért nyernie, ott zűrzavar, gazdasági válság és általános életszínvonalcsökkenés állt be. Ellentétben azokkal az országokkal, hol a Szovjetunió volt a felszabadító és ahol a rend, béke és építő munka folyik és a széles dolgozó népi tömegekre támaszkodó kormányok vezetik az országot. Mindenki előtt világos ma már — különösen előttünk volt hadifoglyok előtt —, hogy kik szolgálgják a dolgozókat és kik a dolgozókat ellenségei. Mi, akik kint jártunk a Szovjetunióban, láttuk a Szovjetunió politikai, gazdasági és kulturális felépítését. Tudnunk kell,**

hogy hova tartozunk. A VHBSz-nél is igen fontos szerep jut az újjáépítés munkájában. Nekünk fokozottan kell munkálkodnunk azon, hogy szorosabbá fűzzük a barátságot a Szovjetunióval és a népi demokráciák országával, valamint a világ összes demokratikus erőivel.

A törökszentmiklósi hadifoglynap bizonyítéka volt annak, hogy a tisztai középjárás VHBSz csoportjai komolyan dolgoznak. A volt hadifoglyok átérzik és tudják, mi a kötelességük és el akarják végezni a rájuk váró feladatokat.

A bajtársi szellem

nagyszerű megnyilvánulása volt **Krasznai Sándor** bajtársunk, budapesti villamoskalauz cselekedete. **Alig** pár napja tért haza hadifogságból, beiratkozott a munkahelyén, **BSzKrt** Hungária-úti VHBSz csoportjába. A hazatérése utáni első nagygyűlésen, első magyarországi keresetéből 20 forintot ajánlott fel a kintlévő bajtársak hozzátartozóinak támogatására.

Krasznai bajtárs hazatérése után egyetlen napig sem volt munkanélküli. De nem feledkezett el a VHBSz-ről, bajtársairól és hozzátartozóikról. Példát mutatott valamennyi bajtársnak.

MAGYAR HADIFOGLYOK HADIFOGLY

1948. július 9.

5

Milyen ügyekben kapnak

ILLETÉKMENTESSÉGET

a hazaiéri hadifoglyok?

a VHBSz és a DESzJOG nagyjelentőségű tárgyalásai

A **Híradó** olvasói — a volt hadifoglyok és a hadigondozottak — ismerik azt a munkát, amelyet a **Demokratikus Szervezetek Országos Jogvédelme (DESzJOG)** végez. Ennek az egész országra kiterjedő jogvédelmi hálózatnak egyéb demokratikus szervezetek mellett a VHBSz is tagja és rövidesen az MHSz is a tagok sorába fog tartozni.

A DESzJOG most egy, a hazatért hadifoglyokra nagyjelentőségű kedvezmény életbeléptetéséről tett lépéseket. **Dr. Raj Sándor** bajtárs, a VHBSz ügyésze, a aki Szövetségünket a DESzJOG-ban képviseli, tárgyalásokat folytatott **Dr. Pataky** pénzügyminisztériumi osztályfőnökkel. A megbeszélések során **dr. Pataky** a legmesszebbmenő megértést tanúsította **dr. Raj** bajtárs előterjesztése iránt. Ennek eredményeképpen a közeljövőben megjelenő rendelet kimondja, hogy a volt hadifoglyok a hazatéréstől számított 6 hónapig teljes illetékmentességet élveznek az alábbi ügyekben:

1. Lakás és üzlethelyiség igénylése és visszaigénylése,
2. bármely ipar gyakorlására szóló iparigazolvány elnyerése,
3. segély- és kölcsönügyek,
4. orvosi ellátás és kórházi ápolás,
5. adótörles,
6. földigénylés és
7. állampolgársági, illetőségi, erkölcsi bizonyítvány és lakbizonylat kiállítása.

Fenti ügyekben mindenfajta előterjesztés, kérelem, fellebbezés, panasz és felülvizsgálati kérelem esetén teljes illetékmentesség fogja megilletni a 6 hónapnál nem régebben hazatért bajtársakat.

Ugyancsak a sikeres tárgyalások kapcsán a jelzett rendelet értelmében

házasági, családjogi és munkügyi perekben előterjesztett beadványok illetékmentesek lesznek. A felsorolt ügyek vitele céljából személyi okiratokat (születési, házassági, halotti anyakönyvi kivonat, hatósági bizonyítványok stb.) bélyeg- és illetékmentesen adják ki a hatóságok.

Ez utóbbi rendelkezés különösen nagy kedvezményt jelent, mert

ezidőszereint például **válóper** esetén 390 forint törvénykezési, kereseti és jegyzőkönyvi illetéket kell bérlegben leróni. A kiadásra kerülő rendelet azonban nemcsak szociális szempontból jelentős, hanem nemzeti érdek is. Lehetővé teszi ugyan, is, hogy a hadifogság hosszú éveit után hazatérő bajtársak esetleges tarthatatlan házasságukat felbontsák és újabb törvényes házasságot kössenek.

Kimondja a rendelet azt is, hogy a volt hadifoglyoknak ezen minőségét a **Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetsége Országos Központja**, illetőleg megyei vagy helyi szervei igazolják. Ezen igazoló okiratok szintén illetékmentesek. Ez alkalommal tehát először szerepel Szövetségünk neve törvényerejű miniszteri rendeletben, mint elismerés a volt hadifoglyok hatalmas tömegszervezete, mely hivatalosan végzi tagjai érdekvédelmét.

A pénzügyminisztériumi rendelet, mely természetesen hadifogságból hazatért hadirokantakra is vonatkozik, néhány nap múlva jelenik meg a hivatalos lapban. A megjelenés után a **Híradó** újlag ismertetni fogja.

L
Lalík Zoltán 1928, Miszerlesz. — Leskó János 1908, Örkény, Petőfi-utca. — Lengyel József 1911, Miskolc, Szepes-u. 5. — Lakatos János 1906, Orosháza, — László István 1913, Szeged, Csillag-tér 1-b. — Lajtai Kázmér 1915, Siklós, Karolin-u. 12. — Liptai István 1912, Pető-u. 20. — Lelkes József 1901, Verones, Vasút-u. 273. — Laky Andor 1922, Pécs, Megyeri-u. 1. — Lufter György 1915, Aldebró, Fő-u. 77. — Lövi Mihály 1919, Orosháza, Nádasdi-u. 2. Liebstein László 1919, Jászkarajenő, Taktács Péter-u. 23. — Lazi János 1911, Kunszentlászló, Péterszeg-tér 98. — Lembar István 1919, Bp., Tömör-u. 48. — Lajda András 1921, Nagykálló. — Lip-ták Andás 1921, Békéscaba, Wesse-lényi-u. 19. — László Attila 1914, Bp., Ostrom-u. 9. — Madasz Gábor 1918, Kibéd, Románia. — Laka-tos János 1905, Bp., Bátorkezei-u. 21. XIV. — Laczovics János 1914, Vác, Váci-tér. — Lengyel István 1918, Nagyszénás. — Lekotai József 1921, Gyöngyös, Pestikőhid. — Lovas Bá-lint 1921, Délkomárom, Duna-u. 36. — László István 1919, Mezősas, Zsa-dányi-u. 216. — Látrán Lajos 1921, Zempléngárd, — Lengyel Emil 1922, Lentikápolna. — Laki György 1920, Mezőbárány, Zrínyi-u. 18. — Leitner Frigyes 1913, Sopron, Szt. Mihály-utca 9. — Lassú Lajos 1911, Pest-szentlőrinc, Székely Gy.-u. 8. — Lokorinczi Lajos 1908, Csongád, Szt. Rókus-tér 31.

M
Markó István 1914, Tiholddaróc. — Mikó Ferenc 1916, Rábakéthely. — Magda Antal 1919, Szeged, Szabadság-tér 31. — Márton István 1908, Szőreg, Szt. István-tér 776. — Mazug Meyhért 1922, Törökzent-milcs, Bajza-u. 18. — Marafkó Szilveszter 1921, Győr, Avar-u. 3. — Moni Márton 1921, Pestszenterzse-bet, Szatmári-u. 28. — Mjcsels Béla 1917, Ujfehértó, Debreceeni-u. 299. — Martini Antal 1921, Szentetornya. — Mélykúti László 1924, Szeged, Szent György-u. 4. — Magyar Ist-ván 1910, Magyarcsanak-tanya 10. — Móricz Mihály 1921, Hajdúböször-mény, Vasváry P.-u. 35. — Murányi János 1889, Szeged, Korondi-u. 4. — Molnár Sándor 1909, Edelelek. — Molnár Károly 1916, Gyepükajár. — Mantján Jakab 1905, Bp., XIII., Pa-lóc-u. 8. — Margit István 1911, Baj-mok, Bacsi-utca 3. — Moser István 1923, Bp., István-u. 6. — Mészáros István 1906, Baja, Kapisztrán-u. 6. — Marcsák János 1912, Cseszl. — Matyó Gyula 1905, Csehszl. — Ma-gyárics József 1903, Csehszl. — Me-gyesi László 1923, Jugoszl. — Mo-nostori Imre 1919, Bp., Onódi-u. 30. — Marófi Ferenc 1909, Deszk, 12. ik utca 25. — Molnár József 1914, Orosháza, Szarvas-út. — Mucsi Fe-renc 1912, Békés, Csabai-u. 20. — Molnár Károly 1910, Vágfarkasd, Csehszl. — Moczkos Zoltán 1921, Naszvad, Malom-u. Csehszl. — Mé-száros János 1914, Csongrád, Révai-M. 1. — Mihály András 1913, Szent-es, Safrán M. 63. — Majzik Jenő 1917, Nagykőrös. — Márkus Tivá-dar 1916, Ujpest, Virág-u. 3. — Mikó László 1913, Eger, Balassa B.-u. 6. — Molnár Géza 1908, Balassagyarmat, Mikszát-u. 75. — Mikes Sándor 1920, Jászkarajenő, Széchenyi-u. 12. — Máté Pál 1909, Békéscsaba, Po-zsonyi-út 104. — Máté Imre 1914, Siófok, Alsó-u. 24. — Mata József 1926, Somodi. — Monoszlay Kálmán 1922, Ekecs. — Molnár Gábor 1923, Zenta. — Molnár Lajos 1922, Tolna-némedi, Kendergyártelep. — Me-lega László 1912, Miskolc, Nagy Kál-mán-u. 2. — Máté Béni 1916, Páska-háza. — Molnár Dénes 1913, Nagy-várd. — Molnár Lajos 1916, Pest-erzsébet, Rákóczi-u. 129. — Merényi János 1927, Miskolc, Meggyesalja 25. — Molnár Béla 1919, Debrece-n, Péterfia-u. 26. — Majoros István 1922, Szentandrá, — Merkva Fá-bián 1920, Nemesmilitics. — Mitykó György 1922, Ambroszfalva. — Mé-száros Ferenc 1914, Alsódabas. — Mezel István 1911, Hajdadorog, Bocskai-kr. 2. — Molnár György

1914, Sarud. — Molnár Sándor 1912, Domszóló. — Mátyás Gábor 1921, Prügy. — Málk János 1919, Nyíregyháza, Oktsteleki szőlő 18. — Mészényi István 1918, Nagydorog 463. — Molnár Gábor 1922, Taktakéncz, Ujtelep. — Molnár Gyula 1922, Boconád, Szentimre-telep. — Makrai Bertalan 1917, Terecske, Kassai-u. 25. — Mátravölgyi Ferenc 1911, Soltvadkert, Petőfi-u. 76. — Macskás Bertalan 1920, Mezőtár-kány, 432. — Mérő László 1916, Kállosemjen. — Merosi Ferenc 1919, Orgovány, Mester Ferenc 1922, Lá-bod, Homok-pusztá. — Marsi László 1921, Püspökkladány. — Mondá János 1921, Keszthely, Pál-u. 1. — Mics Jenő 1909, Devescer, Klapka-utca 1. — Mokács János 1911, Bp., Örmölygyi-út 22. — Mészáros Ist-ván 1918, Bpest, Gyáli-út 30. — Ma-rosvári József 1921, Kezvermes, Da-rányi-u. 46.

N
Nagy István 1907, Csehszlov. — Nemes Dénes 1905, Kisbér. — Ne-mesházi Lajos 1910, Keszthely, And-rássy-ut 9. — Nagy Agoston 1906, Eger, Mecsek-u. 1. — Nagy József 1910, Mindszent, — Andrassy-u. 106. — Nagypál Ferenc 1921, Mindszent, VI. ker. 253. — Rojhácz József 1910, Magyarszék. — Nagy József 1920, Karátzföld. — Nyári Ferenc 1911, Csehszlov. — Nagy Mihály 1920, Ujfehértó, Kossuth L.-u. 7. — Nagy Albert 1906, Füzessgyarmat, Pázmány-pusztá. — Nagy István 1920, Várpalota. — Nyári László 1914, Kacsikémét, Tatár-sor 3. — Nemes Zsigmond 1921, Porcsalma. — Németh Bernát 1901, Zalabér. — Nolf János 1916, Szentgotthárd. — Nagy János 1926, Makó. — Nyári János 1916, Kiskunhalas. — Nagy Lajos 1915, Mátyásföld, Som-ló-u. 181. — Nagy Lajos 1921, To-polya. — Nagy Károly 1912, Mező-keresztes. — Németh Sándor 1920, Orgovány, Felső járás 709. — Nagy Mihály 1909, Hajdúböszörmény, At-tila-u. 12. — Nagy Ferenc 1913, Gufa. — Németh Béla 1924, Nagy-tétny, Apponyi-u. 28. — Nuber István 1926, Gádor. — Nagy György 1917, Bpest, Filler-u. 52/a. — Né-meth János 1911, Szombathely, Bar-csics Béla-u. 9. — Nagy Ferenc 1922, Komárom, Singellő-u. 2956. — Nagy István 1919, Bodrogszentmária. — Nagy Ferenc 1913, Nemesdohos. — Nagy József 1921, Sárvár, Vörös-martly-u. 32. — Novák Lajos 1922, Nyíregyháza, Kistelek-u. 22. — Né-meth Imre 1915, Lak. — Nagy Ist-ván 1916, Órhalom. — Németh Jó-zsef 1920, Bpest, VI., Szófia-u. 25. — Németh Gyula 1917, Czárak, Fő-u. 80. — Németh István 1917, Keszthely, Gergieskört. — Németh János 1908, Pécél. — Nagy József 1921, Nagybarát, Szt. László kir.-út 29. — Németh János 1918, Beseny-szög, Daruhaj-pusztá. — Nagy Im-re 1912, Ujkigyós, Gyulai-u. 45. — Nagy Sándor 1922, Sarkadkeresztúr 180. — Németh Ferenc 1927, Kisko-vácsvágása. — Németh János 1921, Magyarkeszi, Kossuth L.-u. 27. — Németh István 1928, Gyúrszemere, Fő-u. 56. — Nagy Sándor 1913, Nyírgyulaj, Bathory-u. — Nagy Fe-renc 1922, Kecskemét, Csongrád-u. 28. — Németh Imre 1921, Sárvár. — Nagy János 1920, Pálci 21. — Nagy Sándor 1921, Téglyás, Köves-u. 304. — Nyiri Imre 1910, Tass. 304. — Nyiri Sándor, 1921, Nyirbá-tor, Sósórdó 23.

O
Ör József 1922, Szentgotthárd. — Öri István 1916, Marcalgergelyi. — Ördög Bálint 1922, Tiszapalkonya. — Onódi József 1905, Nagykeszi. — Orbán György 1926, Szeged. — Or-sos Lajos 1919, Nagybagom. — Or-bán Imre 1918, Rinyabesenyő. — Orbán József 1919, Solt. — Oláh András 1919, Hercegfalva. — Odor György 1918, Pácsony. — Öreg Sán-dor 1916, Jugoszlávia. — Ocsai Mi-hály 1916, Mezőkövesd. — Dr Ob-lath Gábor 1915, Bpest, Péterfi-u. 19. — Orosházi Ferenc 1898, Bpest, Barázda-u. 8.

(Folytatása a 8. oldalon.)

Nagy feltűnést keltett az egyik legutóbbi felvonuláson a hadi-gondozók tak csoportja. A menet előtt ilyen felirattal táblákat vittek: „A hadi-rokkantak az imperializmus áldozatai!”, „A fasizmus lesújtója, a de-mokrácia felemelje a hadigondozottakat!”

Az elmúlt 25 esztendő reakciós rendszere módszeresen igyekezett a hadigondozottak szövetségét: A HONSZ-ot, a reakció egyik bástyá-jává kiépíteni.

A hadigondozottak zöme tehetetle-nül, letargiába süllyedve, megbék-lyözve szemlélték az eseményeket és viselte nehéz sorsát.

Mikor azán az egész rendszer ösz-szeomlott, lerokkadt: a HONSZ épülete is, mert hiányzott alóla a tömegbázis. A jobboldali szocialisták eltávolí-lása után a szövetség eddig baloldali mivoltuk miatt féltelt vagy a Horthy-rendszer alatt félreállt öntu-datos tagjai összefogtak, hogy végre megfelelő vezetőséggel új életet friss véráramot bocsássonak a haladó szervezetre. Maguk mellé vették munkatársul a második világháború áldozatit is, azokat, akik tudatában voltak annak, hogy milyen célokért vitték őket a vágóhídra és ma már *Koós Zoltán* főtitkár vezetésével oly vezetőség áll a Szövetség élén, mely

munkája eredményeivel rövid idő alatt kivívta a rokkantlétszáradalom bi-zalmát és egyben a nemzet általános megbecsülését.

Munkásságának látható és kéz-zelfogható eredményei a hadi-gondozottak felé számtalan kisebb-nagyobb kedvezmény elérésében mu-tatkoznak. Hogy csak néhányat em-lítsünk, itt van Gerő miniszter meg-értő jóindulatából a vakok és szíz-százalékos hadirokkantak részére nyújtott teljes, egyéb rokkantaknak felárú vasút; utazási kedvezmény; itt van a sérült és csonkolt lábú hadi-rokkantak számára a felárú és telje-sen díjmentes villamoskedvezmény Budapestben, mely példát most már a nagyobb városok villamosüzemei is követik; a szegénysorúak ser'ésvá-gásánál adott *szirbeszolgálati alóli mentesség*; vidéki városokban *szik-vizgyártási engedélyek* kiadása, csak a hadigondozottak részére; a jövede-lem nélküli súlyos hadirokkantak százszázalékos *járadékelése*; a *közmunkavállalás alóli mentesség* ki-terjesztése a hadiözvegyekre is; a legújabbban pedig az iskolák államo-sítása üdvös eredményeképp a *hadi-árváknek ingyenes tankönyvvél való ellátása* és még sok egyéb kedvez-mény, amelyet már a demokratikus átszervezést vállaló új vezetőség ví-vott ki.

De ezekkel korántsem merült ki az a gondoskodás, amellyel különösen a *népjóléti kormányzat* siet az any-nyira megsegített hadigondozott-tábor megszervezésében, Csonkban és szíz-vóban sokréti és jelentős eredménye-ket teremtő munka folyik a minisz-terium hadigondozási osztályain. A teljesen maguk tehetetlen rokkantak részére új *otthonok* épülnek, hogy tel-jesen eltűnjenek az utca szomorú látványát, a kolduló hadirokkantakat és meleg otthon iztósítsanak szá-mukra. Az újonnan földhözjuttatot-taknak *átképző-tanfolyamok* adják meg az egyszerű belterjes gazdálkodás lehetőségét. Ingyenes, sőt teljes ellátást nyújtó *könyvközlő-dobozkésztő-, kosárfonó* és egyéb *átképző-tanfolyamok* indultak és indulnak, hogy a vak csonkolt kezű és lábú hadirok-kantak új életlehetőséget nyerjenek, hogy a magyar haza teljes értékű és a csökkentségi érzés ólmos tudalától megszabadult polgáraivá tegyék őket.

Az új vezetőség hatalmas vívmá-nyaként a Szakszervezeti Tanács vá-lalta a *munkanélküli hadigondozottak elsősorban munkába helyezését*, még pedig lehetőleg olyan munkaterüle-ten, melyen nemcsak a maguk de a közösség érdekében is teljesértékű munkát tudnak kifejtetni.

Míg a régi HONSZ-csoportok a teljes érdektelenség és tespedés szo-morú képét mutatták, a már demo-kratikusan újjászervezett csoportok a munkabehelyezésénél maguk is se-gítségére vannak a Szaktaácsnak. De egyebekben is arra járnyul-tévkenységük, hogy újra alkotó, dolgoz-ni tudó és akaró *egész emberkeket* neveljenek a hadigondozottakból.

E célból nemcsak időhöz kötött munkaterveket dolgoznak ki és haj-tanak végre, de résztvesznek az *or-szágos munkaversenyeken* is. Lajjuk a *Magyar Hadirokkant Híradó* e te-kintetben is, de a felvilágosítás, ön-tudatosítás, korszerű átnevelés és szervezés kérdéseiben is alig felbe-csülhető szolgálatot tesz, mind a ha-digondozott társadalomnak, mind a demokráciának. Az új vezetőség ér-deme, hogy a hadigondozotti-csopor-tok egymásközt, csonkolt, sérült hadirokkantak az üzemekben állnak be a versenybe, példát adnak és lel-kesedést keltenek építői munka-társaik közt. Az ország dolgozó ré-tegeti átható alkotó lát meghatón és felemelő módon nyilvánul meg a testi épségüket vesztett hadirokkant-takban, jelüli, hogy a demokrácia magva jó talajra hullott, még az é-vtizetek megviselt hadirokkantak lel-kében is. Sőt bennük leginkább, mert ők tudják legjobban értékelni a de-mokrácia újjáépítő munkáját.

A népjóléti minisztérium hadi-rokkantak részére dolgozó üzemeiben is teljes erővel és fokozott érőkifej-téssel folyik a munka. A Mátyás-téri *művegtag-gyárat*, mely eddig is pél-daadóan működött, átszervezik, hogy még több művegtagot, még jobbat és még gyorsabban tudjon a csonkolt hadirokkantak rendelkezésére bocsá-tani.

Látjuk tehát, hogy hadigondozás-ügyünk jó úton halad. Az új, demo-kratikus eszmétől úrfafot szövetsé-g, mely most tartja országos kongresz-szusát, a magyar hadigondozás segí-teni akaró és tudó vezetőinek támo-gatásával elviszi végre a sokat szem-vedett hadigondozottakat is oda, ahová a magyar nép eltökélt akaratával halad a boldogulás régen áhított út-jára.

* Sebes Árpád rádióelőadása. El-hangzott június 28-án a budapesti rádióban.

Csoport hírek

A Budapest IX. kerületi MHSZ csoport folyó hó 5-én *nőgyűlést* tar-tott. A kerület előjárója, *Kádár* bajtársnő előadói beszédében ismer-tette a nagyszámúban megjelent ha-diözvegyek előtt, hogy az új MHSZ-kongresszusán meggyőződött arról, mennyire fontos a hadiözvegyeknek résztvenni a csoportéletben és nő-mozgalomban. A kerületi hadigon-dozottak a MNDSZ-el karöltve mű-ködjének, hogy ezáltal még nagyobb eredményeket érhesselek el átkép-zésük és munkabehelyezésük érde-kében. Mint kerületének előjárója, a legmesszebbmenőleg támogatja a hadigondozottakat. Nem szeretné, ha azok kizárólag könyvirodalmányokra támaszkodnának, hanem a termelői munkába és átképzésbe kapcsolódja-nak be. A kerületi MHSZ helyiség-problémáját úgy oldotta meg, hogy az előjáróság épületében két helyi-séget utalt ki csoportiroda céljára. A gyűlésre magával hozta a kerü-leti Hadigondozó Hivatal vezetőjét, aki értékes felvilágosításokat, taná-csokat nyújtott a megjelenteknek.

Az MHSZ gyáli csoportja folyó hó 4-én másorral egybekötött uszonna-délutánt rendezett. A központ ki-küldöttje, *Seresné* bajtársnő üdvö-zölte a csoportot és megköszönte a vezetőségnek és a helyi hatóságoknak az agilis munkáját. Ez tette lehe-tővé, hogy 80 gyermeket megvendé-geltek, akik között számtalan hadi-gondozott gyermek volt, valamint

a magasszínvonalú, élvezetes elő-adást és a helyi hadigondozási ügyek kedvező elintézését, hadigon-dozottakkal való önzetlen törődést. Ebben a lelkes és szociális munká-ban résztvett dr. *Szabó Rezső* or-vos, *Baranyai* János községi jegyző, *Pajzerné*, *Nagné*, *Mervelné*, *Tu-scháné*, *Komorockyné*, *Egervölgyi-né*, *Sóséné*, az MNDSZ-asszonyok és a többi működő *gárda összes résztvevői*.

Albertfalva MHSZ vezetősége 300 métermáza kedvezményes árú tü-zelőfát szerzett a csoport rászoruló tagjai részére.

Az ország egyik legnagyobb és legagilisabb MHSZ, *Budapest VII.* kerületi csoportjának sikerült vég-re saját helyiséget szerezni, *Bp. VII., Rottenbiller-utca 5. sz. alatt*, ahol több helyiségből álló rész áll rendelkezésére, hogy megfelelő módon tudja a csoport intézni to-vább eddig is nagyszabású ügyvi-telét, a nagyszámú kerületi hadi-gondozottak érdekében.

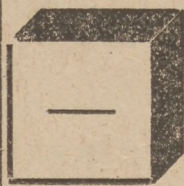
Az *Emergőüzem* 100 pár gyer-mekeközpöt kapott a Vöröskereszt-től alkalmazottai segítségére. Az üzem szociális ügyosztálya az egész mennyiséget ünnepeles keretek kö-zött a rászoruló hadigondozott alkal-mazottak gyermekeinek juttatta. A nemes adományt Tóth csoportveze-tőségi bajtársnő közbenjárására kap-gondozott gyermek volt, valamint

MIKOR MENTESEK

a könyvvezetés alól a hadigondozott kisemberek

A HIRADÓ mult heti számában közölte 195.000/1948. VII. P. M. számú rendelet (Megjelent június 26-án a 142—143. sz. Ma-gyar Közlönyben) az I. j. o-ba sorolt háborus polgári rokkantak együttes kereseti és jövedelemadó kedvezményéről. Ugyanez a rendelet tárgyalja a könyvvezetés alóli mentességet is.

Könyvvezetés alól mentesek a kizárólagos dohánypárasítók, a koeshárosok, valamint a hadirokkant és háborus polgári rokkant köskereskedők is, ha üzletében állandóan egy segédet alkalmaz. Ez a rendelkezés mind a négy járadszabályba sorolt hadirokkantak-ra kiterjed, korra való tekintet nélkül.

PANASZLÁDA

Az üllői MHSZ csoport azt pana-szolja, hogy tagjai részére még 1945-ben vagon burgonyára nagy ösze-get befizettek a gyászos emlékü Burgonyához és az akkori közéletmezési miniszter nemtörődömsége folytán, ezen elesen és háború által sokat szenvedett Honsz-tagoktól valóságban elvették a keservesen össze-gyűjtött pénzüsszeget. Mert azóta sem a befizetett pénz, sem a burgo-nyát nem kapták meg, pedig arra ak-or illetékesektől többszöri ígéretet kaptak.

Az üllői hadigondozottak ezt a megfárasításukat nem tudják elfelej-teni és kéri a demokráciát, amely már számtalan esetben bebizonyította, hogy a dolgozók és elesettek érde-kében cselekszik, hogy ebben az ügyben kényszerítse az esetleges jogtű-dőt, hogy a rég befizetett és jogosan kért burgonyájukat megkapják. Ké-rik ezt annál is inkább, mivel ezt a körülményt a helyi fekete reakció igen kihasználja, hogy ártsón a de-mokráciának.

Makrai Lajos, sümei hadirokkant bajtárs azt panasolja, hogy a süme-gi járási szociális otthon javítására a Népjóléti Minisztérium 10.000 fo-rintot adományozott, de annak javí-tási ajánlattételére sem ő, mint ha-dirokkant vállalkozó, sem másiek két dirokkant vállalkozó felhívást nem kapott. A munkálatot versenyfárgya-lás nélkül egy jómódú, nem hadi-

gondozott köművesmester kapta meg, aki állítólag a *Barankovics* pártnak főkörtse volt. Ezzel szemben hadirokkant kispáro-soktól megvonták a járadékot, adó-zásnál egyenlő elbírálásban részesül-nek. Kéri az illetékeseket, hogy a rendelkezéseket ne csak papíron, hanem a valóságban is alkalmazzák, mert a demokráciás kormányzat nem azért adta ki a hadigondozottak érdekében azt a rendelkezést, amely alatt ver-senyfárgyásoknál 6 százalékos előnyt biztosít a hadirokkant kispáros ré-szére, hogy azt egyes vidéki hatóság-ok mellőzzék, hanem igen helyesen, hogy ezzel a rászoruló hadigon-dozottakat megsegítsék.

Kelemen Ferenc, kisoroszi 75 szá-zalékos hadirokkant, aki 4 gyermekes családapá, panasolja, hogy lakóhelyén kapott ugyan dohánypárasítási enge-délyt, de még három vegyeskereske-dőnek meghagyták. A legjobban menő vegyeskereskedő a község köz-pontjában továbbra is árusíthatja a trafikot és a lakosság túlnyomórésze ahhoz megy egyéb szükségletét be-vásárolni és egyben a dohányát meg-venni. Kérli, hogy tudjon ő 4 gyer-mekével tisztán a kisporgalmú dohánypárasítástól megélni, hogyha kö-zvetlen mellette meghagyják az árusí-tási engedélyt a másképp is könnyen megélni tudóknak.

Szerkesztői üzenetek

Fuhrmann József Bezsenye. *Hor-váth Lajos*, Rozsokvár. Ügyüket pár-tólólag kedvező elintézésre illeté-kes helyre juttattuk.

Özv. Tontó Istvánné, *Lajosmárcs*. Segélyezési ügyében elsősorban az ottani szociális kórházhoz forduljon, aki elbírálni hivatott rászorultsá-gát.

Závorszky Rudolf, *Ersekvadkert*. Levelet megkaptuk. Hogy ügyében eljárjunk, küldje el hozzánk hadi-gondozási igazolványát és hatósági vagyoni jövedelmi bizonyítványát.

Halász Imréné, *Budapest*, *Szfa*. *Szfi Sándorné*, *Budapest*, *Öz. Ereci Gáborné* *Kisujszállás*. *Zs. Imréné*, *Budapest*. Leveleiket továbbítottuk, reméljük kívánságuk teljesülni fog.

Többeknek *Végkielégítési* járadék-kölcsönöket egyelőre nem folyósít-tanak. Kispárj kölcsön-ügyekben forduljanak helyi ipartestületekhez. Házépítési, javítási kölcsön-ügypben helyi hatósághoz és a házépítési hitelszövetkezethez.

A népi demokrácia számít a VHBSz-re és nekünk meg kell felelnünk a bizalomnak

Nagybudapesti titkári értekezlet az Országos Központban

Július 7-én tartották a nagybudapesti és peremvárosi helyi és üzemi csoportok titkárai havi összejövetelüket az Országos Központ tanácstermében.

Móro bajtárs megnyitó szavai után Munk Károly bajtárs, az Országos Központ Nevelési Osztályának vezetője vázolta a Szövetség helyzetét és szerepét a jugoszláv eseményekkel kapcsolatban.

Vannak közöttünk bajtársak, akik nem értik még, miért kell nekünk ebben a kérdésben is állást foglalnunk. De rögtön megértik akkor, ha a kérdést úgy tesszük fel: velünk, a demokráciákkal, a béke táborával van-e Jugoszlávia, vagy ellenünk, a háborús uszítók táborában — mondta Munk bajtárs.

Mi, hadifoglyok az imperialista háború szenvedő áldozatai voltunk és nem akarunk háborút. Nem elég azonban nem akarni. Tanulnunk kell, fejlesztenünk kell magunkat, politikailag hogy tájékozódni tudjunk a világhelyzetben és érdekeinknek megfelelően tudjunk állást foglalni.

Kiemelte Munk bajtárs az oktatási munka jelentőségét: és a most induló

oktatási munkában való részvételre hívta fel a bajtársak figyelmét.

Dósa Rudolf titkár bajtárs ismertette azokat az eredményeket, melyet a hivatalbalépése óta eltelt rövid idő alatt elért a VHBSz. Néhány kerületi csoportnak máris sikerült helyiséget biztosítani. A szervezetek megerősítésére több intézkedés történt. A világnézet tanfolyamainkat végzett bajtársak tapasztalata fel fogja lendíteni a csoportok munkáját. Gondoskodni kell tehát megfelelő területen képességükhöz mér: munkabaállításukról.

A VHBSz javaslatát, illetve bejegyzésétől nem kell a Népjóléti Minisztérium, sem a Vöröskereszt, sem az MND Sz nem ad juttatást.

Részvesszünk a Népjóléti Minisztériumban működő bizottságban, mely a ruhaszükségletet bírálja felül. Ezenfelül mi értesítünk ki minden bajtársat, aki gyorssegélyt vagy önállóítási segélyt kap.

A továbbiakban az oktatási és kultúr munkában észlelhető fogyatékoságokról beszélt Dósa bajtárs, majd vázolta a hibák kiküszöbölésének módjait. Megemlékezett a HIR-ADÓ jelentőségéről, melyet nem ért.

kelnek eléggé a bajtársak. — Néhány csoportunk még ma sincs törvényesen bejelentve. Ezen a legsürgősebben változtatni kell.

Számos hozzászólás kapcsán feltárgyalt a nagybudapesti és peremvárosi csoportok élete. A bajtársak hazatérésével kapcsolatos kérdések: munkabaállítás, segélyek, stb. képezték a megbeszélés főtárgyát. Dósa bajtárs adta meg a választ a felmerült problémákra.

Munk bajtárs válaszában kiemelte, hogy a hibák javarészt a csoportokban onnan erednek, hogy a vezetők és a tagság elméleti felkészültsége igen csekély. Így fordulhat elő, hogy helyenként bizony olyan hang észlelhető, mely szinte követelésnek hangzik.

Az országot és mindegyik is az imperialista háború sodort nyomorba és csalamon pusztulásba. Amit ma kapunk, azt a demokrácia, a dolgozók adják. A telemekkedés útja nem a türelmetlen sürgetés. „Tanulj többet, jobban élsz!” — hirdeti a jelszó. Ha mi többet akarunk kapni, ahhoz nagyobb részt kell vállalnunk az országépítésben. Aki ezt nem érti meg, a demokráciát nem érti, ilyenre pedig nincs szükség sorainkban. Ha ezek elhagyják sorainkat, nem gyengülünk, hanem erősödni fog a Szövetség. Erősekké kell lennünk, mert a népi demokrácia számít ránk és nekünk meg kell felelnünk a belénk helyezett bizalomnak — fejezte be helyes és taps közepette Munk Károly bajtárs.

Móro bajtárs rövid zárószavaival ért véget az ülés.

Akik még ott vannak...

A hadifogságban

Egyedül vannak utalva az emberek. Kifejlesztik bennük a közösségi érzést, az egyardant segítő, vidító, vigasztaló akarat. Messzi, erdők mélyén, többszáz kilométernyi távolságban a városoktól, kultúráktól, — önmaguk kell, hogy szellemi felgyógyulást, gondoskodást, hogy pihenő idejükben maguknak szórakozást biztosítsanak.

Az antifasiszta csoportok egyik feladata ez. Külön kulturbrigádok alakulnak színészekkel, zenészekkel, artísztákkal, írókkal és zeneszerzőkkel. Klubot, színházat építenek, díszleteket festenek és jelmezeket varrnak. Csupa lelkes, önzellen, járhatóan öleletes és nehézségeket nem ismerő emberek ezek, akiket a kultúra utáni vágy és a kötelességérzet, hogy másoknak is adjanak, gyönyörű feladatokat megoldására késztet.

Egy kis északországi város hadifoglyotáborában a megnőtt kulturbrigádok kielégítésére kevésnek bizonyult a 150—200 személy befogadóképességű ebédterem. Klubot kell építeni! Színházat, szép nagyot, modernet! Igen, de miből és hogyan?

A munkaadó-vállalat

Maga is építanyag hiányban szenvedett. De volt tiszta, kézműves ruhák. A kultúr csoport vezetőjének az a boldog ötlet támadt, hogy ebből kell építeni! Persze, a „szakemberek” kinevezték. De ő nem nyugodott, nekilát rajzolni és megcsinálni a terveket. Egy 31 méter hosszú, 11 méter széles, 4 méter magas épület, amiben egyetlen oszlop sincs, mert az zavarna a látást...

Lehetetlen, — mondták az ácsok — osszedől! — De a vezetők nem engedtek. A terv a hajlépítési formán alapult. A gyár kímisztály gépei között találtak fűrészgépet és megjavítható villanymotort. Beszerelték a lágerba — és nekiláttak a munkának. A tábor tagjai munkaversenyszerűen felajánlották munkáerejüket — napi egy-öt órát — és a szakemberek fejszével nekikezdték. Egy hónap alatt álltak a falak. De a tető? ... Hát igen, a tetőgerendázatot a labor hegesztői hulladékvasakból állították össze, mint a hidravlikusokat. Igaz, hogy ez nehéz volt, főleg súlyos, de az ácsok most már büszkén mondják: a mi falunk ki bírja!

És ment a deszkavágás,

padlózás, kályhák építése, ablakok üvegezése, villanyszerelés, színpad készítése és zsélyesek faragása. A „színházterem” szabályos lejtős volt, a zenekarnak súlyosított helye volt, az állások egész modernül a színpad alatt voltak. Erköly is volt, mozi-fülke, büfé és ruhatar, iroda és vészkijárat, színpadállás és reflektorok. Mészlóink brokátszínűre varrták a falakat és szobordíszekkel volt kiformázva a domborműves színpadi dekoráció. A bejárat üvegajtókkal, akárcsak a budapesti színházakban. Az előcsarnok nagyobb, mint a Kamara Varietében. A festmények a falon: műremekek.

Igen, mindezt 600 magyar hadifogoly csinálta. Színház kellett nekik. Kultúra és művészet! Orbán Béla, az erdélyi ács-nyerék és segédei, Karosi János, a marosmenti kőműves, Rác Rókus, a tiszántúli műbútorasztalos, Csapó Simon, a földművesgyerek, aki mint festőművész östehetségnek bizonyult és még sokan mások.

Voltak, akik szőnyegot szöttek és voltak, akik székkel csináltak estélyi ruhákat. Törött üvegekből fali lámpákat és csillárokat, lavóról reflektorokat varázsoltak elő a szorgalmas kezek. Szabó János villanyszerelő, Singer Jenő szabó és szűcsmester, Mayóti Ferenc és Ungi Benjámin ezermesterek örök érdemeiket szerették ezekben a munkákban a hadifogolytársadalom előtt.

A szomszédos kerület

magyar tábora megjutta ezt a szép teljesítményt. Ők is nekiláttak, hogy le ne maradjanak a nemes versenyben. Pedig ők az erdőben dolgoztak és előbb egy kis villanyletelet kellett felépíteniük, hogy előadásokat, koncerteket rendezhessenek. De megcsinálták!

Ebben a táborban maga a színészgárda egészen komoly tehetőséget nevelt ki az évek során. Friedman Endre mint hívatásos színész rendezte és játszott, tanított és tanult. Kollár Károly, Reichmann László, Kurek Károly, Borbás Gyula itthon is, talán még pesti színpadon is megállnak a helyükkel! És miket adtak elő! Ne gondoljuk, hogy Hacsek és Szajókat! Nem! A János vezérel kezdtek, de a végén már hamarabb adták elő a „Béke szigete” és az „Orosz lejtés” című darabokat, mint a Leningrádi Nagyszínházban. Dr. Schön György fordított, irányított, vezetett, vezényelt és szerepelt is. Rátkai Tibor tanító zené szerzett, Toma István ezermester pedig a technika minden vívmányával tökéletesítette a színpadot.

Mi készítette ezeket

az egyszerű embereket ilyen határtalan, lelkes, oadaó nagy áldozatokkal kiváló munkára? Hiszen a bajtársak öröme, a megérdemelt siker kivül talán csak az orosz parancsnokság egy-egy dicsérete vagy jutalma volt a fizetésük? Néha a munkanap után éjjelbenyúló próbákon vettek részt, néha saját garasait áldozták a másor külsőségeinek szembétételére. És mégis megcsinálták! Meg, mert felbredt bennük az öntudat, a tudásvágy és önértel. Felvilágosodott, „apasztalt” emberek tanult, kemény demokráciák lettek a hadifogság éveiben. Sok közülük örvendetes meglepetés lesz, ha hazajönnek. Mert ezek még ott vannak és türelmesen várják, hogy itthon is megmutathassák tudásukat. Számunkunk várt.

DUNAI ARPA
(Lapzártakor értesülünk, hogy fentemlített bajtársaink a HIRADÓ mai számában közölt 30. számlimánnyal megérkeztek Máramaros sigeire.)

VHBSz - hírek

A VHBSz Országos Központja a jövőben a szervezeti és más kérdésekkel kapcsolatos tennivalókat a HIRADÓ-n keresztül közli a szervezetekkel. Ezért minden csoportunkhoz eljuttatjuk a HIRADÓ-t. Elvárjuk, hogy a csoportok a mellékelt postatakarék-pénztári befizetőlapon a lap árát mielőbb megküldjék.

A jánoshalmi

VHBSz csoport néhány hónapos fennállás után végleges otthonába, a kultúrházba költözött. Az avató ünnepségen, melyen a demokratikus pártok kiküldöttéi és szépszámú közönség volt jelen. Rasztig Sándor elnök bajtárs után Bernáth Zoltán titkár bajtárs tartott előadást.

Ahogy már a hadifogság idejében kialakult a mi sajátos, demokratikus közösségünk, úgy ápoljuk tovább és használjuk fel itthon a népi demokráciánk érdekében — mondotta.

Az előadás után Dóra Mihály bajtárs szavalt és Tóssz József bajtárs énekelt. Szűcs János alelnök zárta be a helységavató ünnepélyt.

Miskolcon

A bajtársak hazatérésének arányában nő a VHBSz taglétszáma és munkája. A csoport vezetősége naponta intézi a bajtársak ügyeit, munkához és segélyhez juttatja őket. Legutóbb ruha- és cukoradó. Mánnal segítette a rászorult bajtársakat. Júniusban 60 esetben, összesen 2100.— forintot osztott ki a miskolci csoport. A borsodmegyei vidéki szervezetek részére 3700.— forintot küldött szét a megyei Vezetőség. Ebből a bajtársakon kívül az ötgyermekes anyák 100—100 forint segélyben részesültek. A kiváló eredménnyel joggal öntik el bizalommal borsodmegyei bajtársainkat.

Putnokon

nagyszabású járást értekezletet tartott a VHBSz. Először Váralján, a MND Sz megyei kiküldötté beszélt, majd Tóth Dező bajtárs főjegyző, járási fővédnök ismertette szövetségünk jelentőségét. Antal András járási titkár bajtárs üdvözölte a most hazatérteket és útmutatást adott az új élet megkezdésére. Beszédében a háború befejezése óta eltelt idő munkájáról szólt.

Köszönje a magyar demokráciának és a dolgozók eredményes munkájának, az újonnan hazatérteket máig tapasztalják a háború pusztítását. A népi demokrácia nemcsak fizikail, de szellemi téren is felemeli a dolgozókat. A VHBSz ebbe a munkába kapcsolódik bele — mondta Antal bajtárs.

Kallós István megyei titkár bajtárs ismertette a volt hadifoglyoknak járó kedvezményeket. Megemlítette a különböző segélyeket, föld- és házigyógyulási lehetőségeket és az ingyenes jogvédelmet. A Szózat elnevezésével zárult be a gyűlés.

Borsod megyei

és nagymiskolci VHBSz-vezetőség háromnapos munkatervet készített. A munkaterv realis alapokon nyugszik. Örömmel vesszük tudomásul, hogy a Híradó tájékoztatást belevették a munkatervükbe. Igen helyes, hogy a bajtársak az oktatásra igen nagy súlyt helyeznek. Munkatervük egyik pontja: minden helyi csoportnál faliújságot szervezzen és a legszebb faliújságot szerkesztő bajtársakat jutalmalban részesítik. Biztosok vagyunk abban, hogy a bajtársak munkatervüket sikerrel befejezik.

Haiduszoboszlón

A VHBSz világnézet tanfolyamának hallgatói július 10-én, szombaton este a tanfolyam záróünnepélyt rendezik. Az üdülő uszoda medencéjében, melyből erre az alkalomra kieresztik a vizet, reggelig tartó táncos szórakoznak a bajtársak és a másoros. Este meghívott vendégek, környék lakossága.

Pécs-Baranyai

szervezetünk végleges otthonhoz jutott. A Szövetség munkáját eddig is odaadással támogatták a bajtársak, azonban megfelelő helyiség híján sokszor összehurcolva, állva vettek részt a gyűléseken. Az új otthon nem csak kényelmet, hanem az ott fellelhető lehetőségek révén szórakozást is nyújt a bajtársaknak. Bizonyos, hogy ezután nemcsak taggyűlésen, hanem naponta felkeresik a bajtársak az új, családias otthont.

A pestszenterzsébeti

VHBSz-csoport július 8-án 8 órai kezdettel a bajtársak hazatérésének egyéves évfordulój alkalmából bensőséges összejövetelt rendezett. 158 bajtárs vett részt az ünnepségen és vacsorán jelen voltak: Háhner bajtárs Pestszenterzsébet, az MDP képviselője, azonkívül a város polgármestere, Berki Ferenc bajtárs megnyitójában kihangsúlyozta, hogy ez a Szovjetunióban sokszor megismert: összejövetel milyen kedvező körülmények között lett valóság. A kis ünnepek bajtársaink hangulatát közt folyt le.

Abádszalók

közönségben ünnepléses keretek között 132 taglétszámmal alakult meg a helyi csoport. Az alakuló gyűlésen többszáz fő lelkes hallgatóság taposolt Blum László hadirokkant, elnök bajtárs beszéde után, aki ismertette Szövetségünk eddigi végzett munkáját és célkitűzéseit.

Szabolcs vármegyében

nagy lendülettel folyik a szervező munka. A tiszai járásban 22 községben alakult helyi csoport. A bajtársak mindenütt örömmel vették tudomásul, hogy van egy szövetség, amelyik törődik velük és amelyben ők maguk intézhetik dolgukat. Mindenütt hitet tettek a demokrácia mellett és az alapszabályokban foglalt kötelezettségük megfogadását vállalták.

A zagyvapálfalvi

VHBSz szervezet június 26-án tartotta alakuló közgyűlését. A VHBSz-központ részéről Maller Gyula bajtárs tartott előadást, melyben ismertette a VHBSz célkitűzéseit. Fráter Loránd vármegyei intéző bajtárs számolójában beszélt tapasztalatairól és arról, hogyan lehet megvetni egy jól működő szervezet alapját. Az alakuló közgyűlés után zenés kultúr-estet rendeztek, melynek nagy sikere volt.

A nagyszegedi

csoport megalakította futballcsapatját. Első mérkőzésük június 29-én volt, amikor a szegedi Húsz FC csapatát 2:1-re legyőzték. Néhány napra rá, június 4-én Szeged I. osztályú amatőr csapatával mérték össze erejüket és ezt a mérkőzést is megnyerték 6:5 arányban. Az Országos Központ a csapat támogatására és további fejlődésének elősegítésére 200 forintot küldött.

Hozzászólás

„A jó példa nyomán” c. cikkünkhöz

Június 26-i számunkba vetejtük fel a klubnapok megrendezésére irányuló elgondolásunkat. Ez a terv megértő visszhangra talált. Ezzel kapcsolatban felhívjuk azoknak a bajtársainknak és bajtársainknak a figyelmét, akik ebben a munkában segíteni óhajtanak és a klubnapokon részt kívánnak venni, jelentkezzenek kerületi, városi és falusi csoportjuknál.

Szívből örülünk, ha sorsukon ezáltal is enyhíthetünk és a közösségért való munkát, az MHSZ útján maguk is kielégíthetnek kultúrigenyüket.

Alább közlünk egyet a sok levél közül, mely idézett cikkünkre szerkesztőségünkbe érkezett:

„A Híradó” június 26-i számában a Hadigondozottak egy összejövetel tervét vetették fel, ami örömmel olvastunk és szeretnénk, ha az sikeresen megvalósulna.

Mi dolgozó nők, szívesen és boldogan fogadjuk az egész heti munka után olyan ismerkedést és szórakozást, ahol nem a költöszégekben és a költségekben volna a hangsúly, hanem a kapcsolódásban és egymás bajának enyhítésén.

A magunk és sorstársaink nevében is kérem, fogalkozzanak komolyan annak megvalósításával. Mi ketten szívesen felajánljuk közreműködésünket, ha szükséges. Erre a célra teljes címünket is közöljük.

KÉT ÖZVEGY,
a „Híradó” olvasója

Hadigondozott gyermekek érdekében

Klie Gyuláné hadiözvegy bajtársnő a rákoszertimihályi MHSZ csoport vezetőségi tagja indítványozza, hogy mivel sok-sok teljesen árva és félárva hadigondozott gyermek van, akik intézetben nevelődnek, közülük egyet-egyet a jobbmódú hadigondozott családok vegyenek legalább egy-hétre magukhoz, hogy ilymódon rész-szerűen változatos életmódban ezen szerencsétlen, szülőtlén gyermek-sereg. Maga is tapasztalja, milyen ómet lehet így adni és jó példával előljárva, magához fogad egy intezed hadigondozott gyermeket.

Mivel a Népjóléti Minisztérium is létesített 3 hetes nyaralástási akciókat a hadigondozott gyermekek részére, reméljük, hogy felhívására a kért módon legalább 1 hétre számosan fogadnak magukhoz intezeti hadigondozott árvaikat.

Hadifogoly-névsor befejezése

P

Pécsi Lajos, 1921, Kula. — Pancsi György, 1907, Igrici. — Potykievics Sándor, 1915 Bp., Verpeléti-u. 24. — Perce Pál, 1921, Szécsény, Magyar-u. 15. — Petykés Géza, 1919 B. Szt.-György. — Pásztor László, 1919, Polgárvé. — Pintér László, 1922, Ménfőcsanak, Rákóczi-u. 50. — Polonkai András, 1908, Recsk, Szt.-István-u. — Pádai János, 1914 Csány. — Pénzes József, 1918, Pestszenterzsébet, Kőlcsey-u. 8. — Piller János, 1920, Somlóvásárhely. — Petrő Béla, 1914, Emlőd, Kossuth-u. 265. — Pap Imre, 1908, Galvács. — Pesti László, 1922, Lajosmizse. — Dr. Póna Pál, 1913, Bp. V. Wererle Sándor-u. 13. — Potjarnyai Miklós, 1922, Szőlőiget, Verőczy-u. 55. — Pintér Sándor, 1919, Fazekas Márta, Noszvaj. — Petrő Mátyás, 1919, Albertjirsa, Simon-köz 3. — Polonyi István, 1914, Sajókaza, Pó-u. 13. — Pál László, 1921, Cselegéd, Herceg-u. 54. — Polonyi József, 1914, Hercegfalva, Szőlőhegy. — Péter Imre, 1921, Győrvar. — Petrovics Ferenc, 1920, Magyarzszezd. — Patai János, 1916, Békéscsaba, Kisolt-tanya 20. — Pilsók János, 1923, Biri. — Polonyi János, 1914, Derekegyháza Ujfalu 28. — Paks József, 1921, Kunhegyes, Tomalu. 269. — Pájer Imre, 1915, Debrecen, Szent Anna-u. 62. — Pakár András, 1922, Jugoszlávia. — Palásti Béla, 1921, Csongrád, Kossuth F.-u. 20. — Pohner István, 1920, Csurog. — Papp Gedeon, 1909, Nagyrábe. — Pókay Károly, 1884, Nagykálló. — Papp Lajos, 1898, Debrecen. — Pethő József, 1919, Visszák. — Péter János, 1916, Csákány. — Prigvy János, 1922, Ládca. — Pál József, 1904, Ludas, Szt. István-út 55. — Persaics László, 1922, Nemesszalók. — Pániz Imre, 1915, Csehszlov. — Petrozsányi Károly, 1922, Méhkerék. — Pető Imre, 1925, Enyike, Grajcárpuszta. — Péter Imre István, 1914, Pestszentlőrinc, Lásics-u. 119. — Papp István, 1921, Kap sirna. — Polyák István, 1920, Mályi. — Petrő József, 1922, Tápiógyörgye, Jókai-u. 688. — Pataki Antal, 1922, Mány. — Pukás Ferenc, 1917, Soltvadkert-Ujfalu. — Prenner Gyula, 1912, Vasboldogasszony. — Prenner Lajos, 1922, Vasvár. — Plulipp József, 1896, Esztergom, Lőrinc-u. 5. — Plevetz Gábor, 1924, Cibakháza. — Popper Sándor, 1911, Bpest, Akácfa-u. 22. — Priskó Imre, 1923, Szentandrás. — Poitla János, 1914, Budapest. — Pál Gáspár, 1919, Zalaszántalás. — Pászty Sándor, 1929, Tekla. — Pándy Sándor, 1916, Papos. — Pompe Ivan, 1922, Bpest, Baross-u. 87. — Dr. Pajor Kálmán, 1891, Bpest, Himfy-u. 8.

R

Dr. Radnai István, 1911, Bpest, V. Katona J.-u. 33/b. — Reisz Béla, 1915, Bpest, V. Vécsey-u. 4. — Rácz Rókus, 1919, Kaszaper, Árpád-u. 34. — Renyó Ferenc, 1921, Monyhátanya, u. p. Ládca. — Richter Lajos, 1920, Gyöngyös, Menház-u. 33. — Regős Lajos, 1919, Túrje. — Rákász Imre, 1896, Ogalla. — Razlcs János, 1914, Mezőgyán. — Rákóczi Sándor, 1921, Soltvadkert-Ujfalu. — Rácz József, 1920, Füleik. — Radnai Mihály, 1919, Szolnok, Rákóczi-út 22. — Révész Zoltán, 1918, Bpest, Wesselenyi-u. 60. — Réberger Miklós, 1914, Ujpest, Január 10-ter 5. — Rickó József, 1914, Négyes. — Rosta István, 1919, Gamás. — Rózsavölgyi Gyula, 1909, Rácalmás. — Ruzsics József, 1908, Noha. — Rátkai Tibor, 1919, Körmen, Rákóczi-út 16. — Rápoli Károly, 1920, Felsődabas. — Reitmann László, 1912, Bpest, Üllői-út 21.

Rockó József, 1918, Udvard-Nemes 608. (Csehszl.) — Recskó Illés, 1917, Jugoszl. — Rémi Ferenc, 1915, Dunapataj. — Restás István, 1918, Apátfalva Ujtelep 1205. — Radics István, 1913, SUSA. — Ruppert Imre, 1913, Mezőkomárom. — Ruzsnyák Mihály, 1922, Végardó. — Radics János, 1919, Szeged, Gál-u. 18. — Rosenberg Adolf, 1907, Békéscsaba. — Roth Miklós, 1919, Bpest, VII. Akácfa-u. 13. — Rábai Lajos, 1909, Pálfa.

S

Szakács Lajos, 1900, Bajmok. — Szeverics András, 1913, Or. — Dr. Símkó István, 1901, Szent, Tóth József-u. 5/a. — Szabó István, 1911, Sárkád, Zsara-u. 48. — Szabó István, 1922, Jugoszl. — Szabó Béla, 1921, Kürt 573. — Szabó Ferenc, 1917, Berza, F.-u. 74. — Szarka János, 1920, Aranyos-Felső 15. — Szabó Lajos, 1919, Dunaföldvár. — Spari Endre, 1915, Bp., Péterfy S. utca 32. — Sági István, 1919, Mezőkövesd, Éva-u. 26. — Selyem József, 1905, Kuskunfegyháza, Almos-utca 23. — Szabó Mihály, 1916, Győr, Sütő-u. 19.

Szónyi János, 1906, Bpest, Lágymányosi-u. 13. — Dr. Soóki József, 1918, Bpest, Bartók B.-út 72. — Szász István, 1898, Aszód, Baross-u. 1. — Szabó Sándor, 1922, Hajdúhadház. — Száva Endre, 1919, Besenyőszög. — Schmausz Bertalan, 1886, Szolnok, Jókai-u. 14. — Szegedi János, 1922, Bács Magyar 407. — Sár-

ffy Dezső, 1892, Bpest, VIII. Üllői-út 40. — Sindaes Károly, 1921, Jugoszlávia. — Szemala Lajos, 1901, Csehszlov. — Szabó László, 1913, Csehszlov. — Szabó Kálmán, 1924, Kispeszt, Hungária-u. 39. — Sipos György, 1919, Kétegyháza. — Sós Ferenc, 1912, Kámon. — Schmidt István, 1925, Bpest, Bartók Béla-út 15. — Szabó Lajos, 1915, Isztni r. — Savent István, 1922, Agnácskő. — Soós István, 1924, Szeghalom. — Szobota János, 1913, Alsógagy. — Sepan Ferenc, 1903, Nyiregyháza, Csapke-u. 25. — Simon András, 1908, Kétegyháza. — Simon József, 1903, Mezőtúr, Berettyó-u. 54. — Silikmán Ferenc, 1916, Mezőhegyes. — Soós Sándor, 1914, Kerkaszentmihály. — Schlenger Imre, 1913, Bp., VII. Klauzál-u. 5. — Schéber Mátyás, 1908, Mecsekfalpatacs. — Sutkó László, 1915, Pusztamérges. — Schön György, 1914, Debrecen, Vörös Hadsereg-útja 83. — Szalóki András, 1910, Balsa. — Schmidt Elemér, 1918, Bpest, XIV. Nürnberg-u. 20. — Szőlősi Imre, 1921, Dunavecse, Kertsor 385. — Szabó Gyula, 1922, Körösnagyharsány. — Szekeres Árpád, 1919, Szajol 243. — Szabados György, 1898, Bpest, X. Gergely-u. 52. — Szabó János, 1921, Ipolyhidvég. — Sterbik Márton, 1920, Ada 39. — Szabó Pál, 1914, Bpest, X. Hős-u. 15/a. — Szakács János, 1922, Magyarkezei. — Szöke Ferenc, 1909, Zalaegerszeg, Kiss-u. 3. — Spitzer József, 1911, Kúnszentmárton. — Somlyai Pál, 1924, Bp., XIII. Mohács-u. 9. — Skopál Aladár, 1906, Bpest, VI. András-út 12. — Szűcs Mihály, 1912, Nyúl, Fő-u. 92. — Szegedi József, 1919, Füzesabony. — Szakál László, 1914, Aggtelek. — Szentesi Mihály, 1915, Békéscsaba, VI. Szőlő-u. 35. — Szabó János, 1913, Bpest, XIII. Gyöngyösi-út 92. — Székely István, 1913, Abony, Attila-u. 40. — Székelyhídi Sándor, 1919, Debrecen, Nagycsere 126. — Szabó Vince, 1917, Sárrétudvari, Erzsébet-u. 754. — Sárközi Lajos, 1920, Kaposkeresztúr. — Soponyai István, 1914, Birján. — Szveticz Ferenc, 1919, Piros. — Szónyi István, 1921, Jugoszlávia. — Szolnár Mihály, 1920, Tomor. — Szabó Ferenc, 1919, Szabadka. — Szatna János, 1926, Bart. — Szabadai Antal, 1920, Bpest, Kunfi Zs.-u. 6. — Sörös János, 1919, Felsőalj. — Szalai Imre, 1915, Diósd. — Szász Lőrinc, 1926, Telegd, Sportu. 3. — Szűcs Zoltán, 1914, Nagybánhegyes. — Deméi János, 1917, Battonya. — Sós Sándor, 1905, Bácsgyulafalva. — Szabó András, 1922, Ujvidék. — Sota Mihály, 1921, Bácskeresztes. — Szélpál József, 1920, Horgos. — Sulyok Simon, 1922, Horgos. — Dr. Sárkány Tibor, 1918, Szentés, Rákóczi-út 129. — Szűcs András, 1905, Románia. — Sárkány Ferenc, 1915, Románia. — Szélpál Szilveszter, 1911, Szeged, Feketeszt 640. — Szécsi Vince, 1914, Kiskunhalas, Eresztőpuszta 113. — Szabó Béla, 1914, Telkibánya. — Soproni Ferenc, 1918, Zalabér. — Szabó Gyula, 1921, Takasza. — Szabó István, 1903, Bp. Bethlen-ter 3. — Szántó Imre, 1913, Komló. — Ségelbaum Sándor, 1920, Gyáva, Kassai-u. 59. — Sommersen László, 1920, Fonyód, Rihfa-u. 46. — Simon Sándor, 1925, Kercasomor. — Szilviki István, 1924, Gagybátor. — Szébigi Béni, 1915, Ócsod 296. — Szturka István, 1922, Vácrátót-Ujtelep 7. — Stern Pál, 1920, Kispeszt, Ady-u. 59. — Szalár Miklós, 1921, Szuhakálló. — Szénási Pál, 1921, Padé. — Sztrakovics Ernő, 1907, Erd. Tordaj-u. 12. — Sánta Imre, 1910, Györladány. — Szabó Benke László, 1922, Losonc. — Dr. Székely András, 1911, Bpest, Honvéd-u. 8. — Szendi László, 1917, Pestszentlőrinc, Kossuth-u. 37. — Szabó József, 1915, Nádudvar. — Schwarcz Andor, 1916, Sopron, Erzsébet 7. — Szarkás Márton, 1919, Felsődabas. — Sebők Endre, 1926, Kercasomor. — Szokol Gyula, 1916, Hegyhátsurány. — Szigeti Nándor, 1924, Pesterzsébet, Csoma-u. 39. — Simon Károly, 1920, Makó, Szegedi-u. 30. — Sipos Sándor, 1922, Hajdúhadház, Rózsau. 38. — Szánthó József, 1905, Dég-Ujfalu 558. — Sárközi János, 1908, Tarcal. — Sárdi János, 1920, Kastélydomb. — Szegényi Imre, 1922, Dömsöd, Eperes-u. — Sztna Béla, 1921, Bpest, Szondi-u. 96. — Szűcs Lajos, 1916, Devecser-Ujtelep. — Szűcs Ferenc, 1918, Sümeg. — Szalai Imre, 1918, Jákó. — Szabó Sándor, 1906, Kaposvár, Zöldfa-u. 37. — Szilvási Ferenc, 1918, Makó, Ugar-60/2. — Szűcs László, 1912, Pincehely. — Szabó Ferenc, 1918, Szarvas. — Szent József, 1908, Majos. — Szpennán József, 1913, Ludány. — Szita Imre, 1914, Pestszentimre, Wekerle 34. — Szűcs Mihály, 1915, Bpest, Kerékgyártó-u. 22. — Székely Jenő, 1925, Balmazújváros. — Szakonyi József, 1913, Kecskemét, Dózsa-u. 247. — Szabó Gyula, 1907, Bpest, Farkas István-u. 16. — Szabó Péter, 1914, Kecskemét, Thököly-u. 1. — Szabó Pál, 1919, Budapest, Nagyszabani-út 2047 hrsz.

Tancsó József, 1916, Csehszlov. — Tancsik István, 1913, Jugoszlá-

via. — Tóth Lajos, 1904, Ipolyvisk. — Dr. Tili Károly, 1918, Sopron. — Teschák András, 1919, Salgótarján. — Tóth Kálmán, 1891, Debrecen, Bethlen-u. 70. — Tóth György, 1921, Nyírkalász. — Torma Ferenc, 1923, Bpest, Karmelita-u. 3. — Tóth Gyula, 1918, Magló. — Tóth Árpád, 1902, Bpest, Thék E.-u. 16. — Tóth Imre, 1921, Jánoshalma. — Tóth Lukács, 1914, Nagycsics. — Torma Gyula, 1909, Szovjetunió. — Takács János, 1913, Rákospalota, Vörösmarthy-u. 3. — Tóth László, 1917, Kalocsa. — Szöllőköz 67. — Tóth István, 1916, Zalaszántalás. — Tóth Mihály, 1917, Obecse. — Turi József, 1922, Ada. — Török János, 1922, Végardó. — Tóth Sándor, 1914, Monor. — Takács Ferenc, 1910, Krasznokvajda. — Török János, 1922, Csehszlov. — Tisza János, 1926, Lucska. — Törő András, 1922, Geszteréd. — Takács Ernő, 1922, Jugoszl. — Terlecki László, 1921, Pécs, Szabadság-út 19. — Takács János, 1913, Ötvöskőny. — Tóth István, 1909, Aggtelek. — Török László, 1920, Ujfehértó, Kossuth-u. 26. — Turai János, 1921, Valkó, Deák-u. 6. — Török István, 1914, Panyola. — Törött István, 1914, Bátorkezei, Ujtelep 639. — Tóth József, 1918, Tapolca, Bereg-u. 16. — Temesovszky András, 1913, Táplánszentkereszt. — Tiragier Lajos, 1915, Sárbogárd, András 69. — Tomler Zoltán, 1914, Görömböly. — Takács Ferenc, 1921, Vindornya. — Tisler József, 1922, Ozota. — Tüjdeli Aurél, 1920, Ják. — Tóth János, 1905, Sopron, Mikés-u. 1. — Török János, 1923, Csanádpalota, Főter 491. — Tandari József, 1924, Rinyaszentkirály. — Tóth Béla, 1923, Göncuszka. — Trairer Péter, 1919, Kispeszt, Szégliget-u. 21. — Tóth Ferenc, 1919, Kiskunfegyháza, Lenin 35. — Tekénős Lajos, 1920, Csonopja. — Tóth István, 1920, Mátraszőlős. — Toma István, 1912, Bpest, Üllői-út 120. — Tóth Géza, 1922, Mocsorkaj-ujtó. — Takács József, 1923, Győr-uzemere, Uj-u. 93. — Dr. Töröcsik János, 1914, Bpest, Irányi-u. 21. — Tóth Miklós, 1917, Bpest, Lövőház-u. 16/a. — Tormási János, 1919, Albertfalva, Széchenyi-u. 52. — Tapolcsi János, 1920, Csongód. — Torma Sándor, 1920, Kárász. — Takács Imre, 1916, Hegyfalva. — Tepliczki István, 1913, Végegyháza. — Tapolczai Miklós, 1925, Kapuvár, Zoltán-utca 39. — Tarsoly Imre, 1913, Berégbószormény. — Tóth Ernő, 1918, Makó, Luther-u. 10. — Tolnai Ferenc, 1909, Cegléd, Szélu. 11. — Tóth Pál, 1913, Bpest, Pacsirta-u. 28. — Trinyik János, 1924, Galgaguta. — Tompai István, 1916, Páhi.

U

Ureczki Sándor, 1911, Nyírbátor, Kossuth-u. 42. — Umstéten György, 1926, Pozsony, Zak-u. 22. — Ungi Benjamin, 1915, Mezőtúr, Malom-u. 1. — Ujvári Sándor, 1893, Gulács. — Urbán Vince, 1919, Szeged, Atokháza. — Ujhelyi János, 1910, Polgár.

V

Virág István, 1901, Pécs, Dohány-utca 7. — Vecsey Aladár, 1895, Körmen, Vasút-u. 1. — Varga László, 1917, Bpest, IX. Ernő-u. 9/a. — Vörös Rezső, 1920, Dunalmás. — Weisz László, 1920, Bpest, Kazinczy-u. 17. — Vöy Sándor, 1921, Nyáregyháza, Vejkéri major. — Valucsi Lajos, 1921, Rajka. — Veréb János, 1911, Öskü. — Világos Nándor, 1922, Jugoszl. — Varga Sándor, 1922, Bodonhely. — Varga Mihály, 1922, Nyírgyula. — Vágó András, 1922, Tiszafüred. — Warka Lajos, 1915, Tyukod. — Varga János, 1917, Végardó. — Varga István, 1902, Szántód. — Varga József, 1911, Görgeteg. — Varga László, 1917, Hangony. — Vajoczki Zoltán, 1921, Sajókaza. — Vachler Elemér, 1910, Kispeszt. — Várady Béla, 1918, Sajószentpéter. — Varga Lajos, 1921, Csehszlov. — Várady József, 1920, Sajókaza. — Virág László, 1908, Csehszlov. — Vitzlay József, 1913, Szászudvarnok. — Vagy László, 1907, Csehszlov. — Vizi Antal, 1920, Csehszlov. — Végh István, 1926, Bp., Lilliom-u. 50. — utca 25. — Winkovics Márton, 1914, Dr. Vas József, 1913, Pécs, Perczel-Gyula, Sz. József-u. 15. — Varga Endre, 1919, Tapolca, Akácfa-u. 4. — Vanyó István, 1919, Csehszlov. — Varga Gyula, 1922, Biharkezesztes. — Veiger László, 1907, Pestszentlőrinc, Kevevár-u. 10. — Valk Károly, 1920, Kiskunhalas, Vörösmarthy-utca 48. — Virág József, 1912, Vép. — Villám Sándor, 1920, Szöny. — Virág Béla, 1920, Bpest, Ernő-u. 17. — Vikmann Ferenc, 1917, Zirc, Kossuth-u. 41. — Vadász István, 1919, Gébérjén. — Veres József, 1918, Szabolcs? Varga János, 1915, Ujpest? Vigh Imre, 1919, Bpest, Tükör-u. 3. — Volf József, 1919, Szolnok, Attila-u. 32. — Veres Károly, 1921, Turkeve, Kun-u. 1. — Varga István, 1908, Kisapostag. — Varga József, 1907, Baja? — Wolf János, 1917, Paks, Hajnal-u. 22. — Vörös Lajos, 1919, Madocsa. — Veres Lajos, 1919, Izsap. — Vékony Antal, 1922, Bajmok. — Valacsai József

1913, Törökszentmiklós, Kisfaludy-utca. — Varga Sándor, 1918, Fehérgyarmat. — Varga Sándor, 1920, Hajdúnánás, Petőfi-u. — Vigi Imre, 1922, Pusztamonostor. — Vas Lajos, 1922, Pusztamonostor. — Vas Lajos, 1911, Artó, Végh Gábor, 1924, Békéscsaba, Vendkát-u. 2322. — Vabai Imre, 1916, Nógrádmegyer. — Vantara János, 1927, Békéscsaba, Markháza 23. — Vágó Gábor, 1923, Bp., Kálvária-u. 5. — Varga Lajos, 1918, Ozd, Kerelhegy. — Verbók Imre, 1921, Piliasszentlélek, Fő-u. 64. — Velencsik Jenő, 1920, Lenin-u. 28.

Z

Zakar János, 1922, Szabolcs, Tiszafolyó 19. — Zsolglos Sándor

1921, Kisvárd. — Zsotér Mátyás, 1921, Gyulavára Ujvári-u. 23. — Zinger Jenő, 1915, Bajánsénye. — Zsiday Ferenc, 1912, Csehszlov. — Zakhár Gyula, 1913, Felsőrás. — Zsolt József, 1907, Székesfehérvár, Megyeház-u. 7. — Zsoldos Dénes, 1916, Óriszentpéter. — Zalamek Ernő, 1924, Keszthely, Jókai-u. 6. — Zsoka Ferenc, 1923, Nagybátor. — Zsinger László, 1913, Pestszentlőrinc, Katona J.-u. 18. — Zsibényi Károly, 1913, Bodonhely.

A fenti hadifogolyok a 7307, 7503 és 7525 sz. táborból érkeztek.

(Copyright by Magyar Hadirokkant, Hadifogoly Híradó, A névsor közlése — kivonatolva is — tilos.)

Ki tud róluk?

Balla Jenő (1904. Bpest, anyja: Balla Rozália) civil. Utolsó hír: 1945. áprilisában a budapesti Ferenc József katonai fogolytáborából. Ertesítést kér felesége, Budapest, X. Szörényi u. 5. sz. — Balogh József (1907, Mátánovák). Aki tud róla, értesítse: Balogh Józsefné, Mátranovák. — Büchler Tibor (1919. Bpest) musz. 1942 novemberében vitték el Erzsébetről. Allitóltag 1943 január 10—20 között orosz fogságba esett. Ertesítést kér: Büchler Józsefné, Bpest, Holló-u. 15. — Diera Antal (1914. Pilisborosjenő, anyja: Czákás Katalin). Utolsó hír: 1944 december, Budapest, Légyvédelem. Ertesítést kér: Diera Antalné, Budakalász, Patak-sor 7. — Ellinzfeld Béla (1908. Bpest). 1944-ben az M. Tpsz.-ről tünt el. Ertesítést kér felesége: Bpest, Szőlő-u. 46. — Fazekas György (1903. Kunszentmiklós, anyja: Ambruska Erzsébet). Utolsó hír: 1945 júniusában a kunszentmiklósi vasútállomásról írt. Ertesítést kér: Fazekas Györgyné, Bpest, Szt. István kórház, gépizem. — Fischer László (1910. Órkény, anyja: Wassermann Katalin). 1943 januárban vitték el Szentendréről a 109/13. csapatot. Tpsz. 217/96. A voronyezsi áttöréskor tünt el. Ertesítést kér: Fischer Jakabné, Bpest, Szt. István krt. 13. — Feichtmann Zoltán Hatvan (anyja: Volenszky Etelka). Osz óta nincs hír róla. Läger száma 7108/12. Ertesítést kér: Volenszky Géza, Hat-

nél volt. Ertesítést kér: Harasztovich Imre, Bpest, Klauzál-u. 11.

Ormos Gyula (1901. Bpest, anyja: Fischer Malvin) musz. Utolsó hír: 1945-ben Bécsből. Aki tud róla, értesítse aggódó szüleit: Ormos Gusztávot, Bpest, Rózsák-tere 11. Babagyár.

Pallós Jenő (1912. Bpest, anyja: Körmeny Mária). Utolsó hír: 1945. szegedi fogolytábor. Allitóltag 1946 elején a szapohvai hórészben volt. Onnan Kurszka vitték. Ertesítést kér: Strobl Erika, Bpest, Lágymányosi-u. 20. — Patus Sándort (1913. anyja neve: Sógor Johanna). 1942 március 9-én vonult be Lévéra a 22-ik gyalogezredhez. 1943 január 24-én a Dónál fogságba esett. Ertesítést kér: Dobsony István, Oros, Szabolcs vm. Polonyi György (1921. Bpest, anyja: Vasali Margit). Utolsó hír: 1944. Rákosszaba, F. 200 Tpsz. Ertesítést kér: Polonyi Géza, Pestújhely, Neptun-u. 44. szám.

Ringel Ottó (1919. Bpest, anyja: Balázs Jolán) a 9-es szegedi gyalogezredben szolgált. Utolsó hír: 1944 októberében a 853 Tpsz.-al az északkeleti Kárpátokban, Pikuj hegyesücsért vívott harcokban, sérülten fogságba esett. Ertesítést kér: Ringel Ottó, Bpest, Kálmán-u. 16.

Szónyi István (1922. Acs, anyja: Odo Teréz) ácsi lakos. A híradóknál szolgált, utolsó Tpsz. 563/a volt. A Kárpátokban 1944 októberében esett orosz fogságba Ertesítést kér: Csere Teréz, Acs, Kertalja 162.

Toskov Emil (1919. Szászhalombatta, anyja: Milics Mária). Utolsó hír: 1947 november. Aki tud róla, értesítse Taskov Illést, Szászhalombatta.

Viktoriusz Ferenc (1924. Tárnok). Utoljára a 714. lágerből írt 1946-ban. Ertesítést kér: Viktoriusz Mihály, Tárnok. — Hazatértek, ki tud Vogel Jánosról, aki 1944 november 28-án a váci IX/4. századdal 701/27. ipari tőrzs sz. Közegen át Mauthausenba ment, ahol 1945 áprilisban még ott volt Ertesítést kér edesanyja: Vogel Jenőné (Kohn Bernát-cég) VII. Kőrál-u. 13.

Felkérem a 7144/8. lágerből hazatérő foglyokat, aki tudna
Szombath Kálmán
hionvédrel (1922. június 17. Felsőszeli, Pozsony vm.) Ertesítse aggódó szüleit: Szombath Sándort, Belecska, Fő-u. 136. Tolna m. vagy testvérét, Szombath Dezsőt, Bp., Székely Bertalan-u. 24. sz.

Felkérem a 7144/8. lágerből hazatérő foglyokat, aki tudna

Szombath Kálmán (1922. június 17. Felsőszeli, Pozsony vm.) Ertesítse aggódó szüleit: Szombath Sándort, Belecska, Fő-u. 136. Tolna m. vagy testvérét, Szombath Dezsőt, Bp., Székely Bertalan-u. 24. sz.

van. — Früstök Béla (1913. Szabadka). Utoljára a 7144/1222. lágerből írt, 1947 júliusában, kérem a bajtársakat, értesítsék feleségét, Pestszenterzsébet, Klapka-u. 26.

Hevesi Aladár (1913. Bpest, anyja: Miklósi Mária). Székesfehérvári honv. gyal. ezred pótszázad. Utolsó hír: 1943 januárban 119/120-ról. Allitóltag Voronyezsnél fogságba esett. Ertesítést kér: Hevesi Miklósné, Budapest, Király-u. 70. — Huj János (1907. Budakalász, anyja: Krausz Teréz) civil. Utolsó hír: 1944 december, Budakalász. Ertesítést kér: Diera Antainé, Budakalász, Patak-sor 7. — Hajdu András, karancseszi születésű. Utolsó hír: 1948 januárban a 7062/2. Ertesítést kér: Julász Péterné, Pestszentimre, István-u. 5.

Keresem fiamat, Jávor Györgyöt (1920. Budapest, anyja: Vértési Aranka). Utols Tpsz. 292/37. Aki tud róla, értesítse szüleit: Jávor Ernő, Bpest, Mátyás-ter 15.

Dr. Jankovits Miklós tanár, civil (1906 Vác). Utolsó hír: 1945 október végén a Fekete tengeri kikötőben behajóztak Oroszország felé, egészségesebben. Ertesítést kér: Jakovits Miklósné, Bpest, Török Ignác-u. 46.

Kárász István (1914. Bpest, anyja: Vödrös Eszter). Utoljára 1947 áprilisában 1501-es lágerből írt. Ertesítést kér felesége, Bpest, Asztalos Sándor-utca 8. sz.

Keresem fiamat, Matusz Cecz Andort (1924. Legyesbényén). 1945 április 11-én látták utoljára Csehszlovákiában, Krusihan nevezetű helységben. Azóta semmi hír. Aki tud róla, értesítse edesanyját: Matusz Bélánét, Legyesbénye, Zemplén vm.

R. Nagy Sándor (1920. Sarkad, anyja: Major Zsuzsanna). Nenevezett állitóltag 1944 december havában Kaposvár környékén esett fogságba. Utoljára a moszkvai rádió útján, 1947 március havában adott életjelet magáról. — Nagy Sándor (1920. Kerecsend). I. hegyvidéki zászlós. Utolsó hír: 1945 júniusában a foksánii fogolytáborból. Ertesítést kér: Nagy Sándorné, Sasalom, Fórum Mozgó. — Németh Vendel (1908. Szentgál, anyja: Kövecses Eszter). Utolsó hír: 1944 októberében Zsámbék, 103-as tűzérék-

Keresem fiamat, Matusz Cecz Andort (1924. Legyesbényén). 1945 április 11-én látták utoljára Csehszlovákiában, Krusihan nevezetű helységben. Azóta semmi hír. Aki tud róla, értesítse edesanyját: Matusz Bélánét, Legyesbénye, Zemplén vm.

R. Nagy Sándor (1920. Sarkad, anyja: Major Zsuzsanna). Nenevezett állitóltag 1944 december havában Kaposvár környékén esett fogságba. Utoljára a moszkvai rádió útján, 1947 március havában adott életjelet magáról. — Nagy Sándor (1920. Kerecsend). I. hegyvidéki zászlós. Utolsó hír: 1945 júniusában a foksánii fogolytáborból. Ertesítést kér: Nagy Sándorné, Sasalom, Fórum Mozgó. — Németh Vendel (1908. Szentgál, anyja: Kövecses Eszter). Utolsó hír: 1944 októberében Zsámbék, 103-as tűzérék-

ELŐFIZETÉSI DIJAK:
Egy óra 2.40 Ft., ¼ évre 7.20 Ft., fél évre 14.40 Ft. és 1 évre 28.— Ft.